PAYLAŞIM VE ETKİNLİK DERGİSİ

OCAK-2021
SAYI-9

KIRK MERDİVEN

TUNCELİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

KIRK MERDİVEN

AYLIK ETKİNLİK VE PAYLAŞIM DERGİSİ

Tunceli İl Milli Eğitim Müdürlüğü Adına Sahibi
GÜRSEL EKMEKCİ

Editör
BUKET KARADAĞ

Koordinatör
HİLAL YORGANCI

Dizayn-Tasarım
BİLAL GÜÇER

İÇERİK

.Her Şeyin Başı Sağlık 1
.Merhaba 2-3
.Afetlere Hazırlık 4
.Doğamızdan 7-8
.Bir Şiir 9-13

.Maniler 14
.İlginç Anılar 15
.Bir Hikaye 16
.Yabancı Dil Eğitimi 18
.Anaokulu Etkinlikleri 20-26

.Bir Şair 27
.Gençlerin Gözünden 28-30
.İstiklal Marşımız 31
.Sağlıklı Yaşam 33
.Su 34

.Sınıf Etkinliği 35
.Sporcularımız 36
.Sizden Gelenler 41-43
.Rehberlik 44-46

.Tatil Planı 50
.Okumak 51
.Zeka Oyunları 52

Her Şeyin Başı Sağlık

Sosyal
MESAFE

Kontrollü sosyal hayat ile hem kendimizi hem de çevremizdekileri koruyalım.
Maske, artık yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası olmalı.

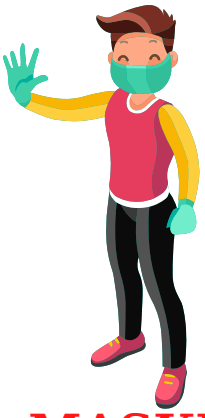

MASKE

TEMİZLİK

Sevgili Öğrenciler,

Dünyayı saran salgın nedeniyle yürüttüğümüz uzaktan eğitim sürecinizde bugün üç hafta sürecek olan ara tatilinizi başlatıyoruz. Uzaktan eğitimin gereği doğrultusunda bilgisayar, tablet ve telefon karşısında uzun zamanlar geçirdiniz. Bu nedenle ara tatil süresince zamanınızı elektronik aletlerden uzak, kitap okuyarak, ev içi oyunlar oynayarak, ev işlerinde ailenize yardımcı olup paylaşım kurarak, sosyal mesafe kuralları çerçevesinde doğa gezileri gerçekleştirerek değerlendirmenizi temenni ediyorum. Tatil sonrası yeni dönemde bütün kademelerdeki öğrencilerimizle sınıflarınızda, okul bahçelerinde yeniden buluşabilmemiz, sağlığınız ve sağlığımız için, tatil süresince zorunlu haller dışında dışarı çıkmamanızı, çıkmak zorunda olduğunuz durumlarda da maske, mesafe ve hijyen kurallarına özen göstermenizi istiyorum. Her birinizin gözlerinden hasretle öpüyor, sağlıklı güzel bir tatil geçirmenizi temenni ediyorum.

Kıymetli Meslektaşlarım,

Dünyayı saran salgın koşullarında yürüttüğümüz uzaktan eğitim sürecindeki sabrınız, katkınız, özveriniz ve emekleriniz için öncelikle çok teşekkür ediyorum. Ara tatil sürecinde mesleki gelişiminize katkı sunacak bir program içerisinde olacağınızı biliyor ve mesleki gelişim eğitimlerinizde şimdiden başarılar ve kolaylıklar diliyorum. Hepinizin okullarınızı ve öğrencilerinizi çok özlediğinizi bilerek yeni dönemde bütün kademelerdeki öğrencilerimizle okullarımızda buluşmayı temenni ediyor, ailenizle birlikte sağlıklı günlerde sağlıkla güzel bir tatil geçirmenizi diliyorum.

Değerli Velilerimiz,

Koronavirüs salgını nedeniyle yürüttüğümüz uzaktan eğitim sürecinde gösterdiğiniz ilgi ve sabır için çok teşekkür ederim. Öğrencilerimiz için üç hafta sürecek olan ara tatil bugün başlamış bulunmakta. Sizlerden özellikle ricam öğrencilerimizin tatilini kitap okuyarak, ders tekrarları yaparak ve sizlerle evde güvenli zaman geçirerek değerlendirmelerini sağlamanızdır. Uzaktan eğitimin gereği doğrultusunda öğrencilerimiz uzun zamanlarını maalesef tablet, bilgisayar, telefon başında geçirdiler. Tatil sürecinde öğrencilerimizi tablet, telefon ve bilgisayarlardan uzak tutup zamanlarını mümkünse kontrollü olarak doğada, zihinsel ve fiziksel becerilerini destekleyecek aktivitelerde, sizlerle paylaşım kuracakları etkinliklerle (oyunlar, ev işleri, doğa gezileri vb.) geçirmelerini sağlamanızı rica ediyorum. Tatil sonrası bütün kademelerdeki öğrencilerimizle okullarımızda yüz yüze eğitime başlayabilmemiz için hepimize büyük sorumluluklar düşmektedir. Lütfen bu süreçte evlerinize misafir kabul etmeyin ve sizler de misafirliğe gitmeyin. Dışarı çıkmak zorunda olduğunuz zamanlarda maske, mesafe ve hijyen kurallarına dikkat ediniz. Bu zor zamanları hep birlikte özenli davranarak atlatacağız. Çocuklarınızla sağlıklı güzel bir tatil geçirmenizi diliyorum.

Gürsel EKMEKCİ
Tunceli İl Milli Eğitim Müdürü

Yürekten bir merhaba. Yeni yıla dopdolu bir sayıyla girmenin heyecanını yaşıyoruz. 2021 yılının "Afet Eğitim Yılı" ilan edilmesinden dolayı ülkemiz genelinde kapsamlı çalışmalar yürütüleceğinden biz de bu sayımızdan başlayarak afetlerle ilgili yazılara yer vereceğiz. Sizlerden gelen şiir, hikaye, etkinlik ve faaliyetler dergimizin sayfalarında yine yerini aldı. Golf sporuna gönül vermiş iki Tuncelili sporcumuzla ilgili yazının da ilginizi çekeceğini düşünüyoruz. Rehberlik tabi ki olmazsa olmazlarımızdan. Ailelerimizin bu yazılardan istifade edeceğini ümit ediyoruz. Güzellikler sizlerle, hepimizle olsun. Herkese keyifli okumalar.

2021 Yılı Afet Eğitim Yılı Oldu

İçişleri Bakanlığımız tarafından, afetlere hazırlıklı bir Türkiye için toplumda önlem alma kültürü oluşturmayı hedefleyen , bu dönüşümü gerçekleştirmek ve vatandaşlarımızın afetlerde güvende kalabilmeleri için 2021 yılı “Afet Eğitim Yılı” olarak ilan edildi. Bu kapsamda Valimiz Sayın Mehmet Ali Özkan’ ın başkanlığında yapılan toplantılarda toplumun tüm kesimlerinin afet eğitim faaliyetleri içerisinde yer almasının önemine değinilerek çalışmalara derhal başlanması talimatı verildi.
Müdürlüğümüze bağlı ilgili birimler bu amaç doğrultusunda bir dizi eğitim planı hazırlığı içerisindeler. Bu eğitimlerde afet ve acil durumlara hazırlık, afetlerin oluşu ve etkileri, afet sırasında doğru davranış şekilleri, bulunduğumuz ortamlardaki risklerin önlenmesi, afet sonrası yaşanacaklar ile ilgili bilgilendirmelerde bulunulacaktır. İlimizde yaşanma riski olan afet başlıkları sırasıyla; deprem, yangın, sel, çığ ve heyelandır. Dergimizin her sayısında bir afet konusuna değineceğiz. Ocak ayının afet konusunun çığ olması sebebiyle Müdürlüğümüz Sivil Savunma Uzmanı Sema Ekrem’ in Afet ve Acil Durum Başkanlığından çığ ile ilgili edindiği bilgileri sizlerle paylaşıyoruz.

ÇIĞ

ÇIĞA HAZIRLIKLI OLMAK İÇİN NELER YAPILMALI?

Eğimli arazi üzerinde birikmiş büyük kar örtüsünün, yer çekimi etkisiyle hızla kaymasına “çığ” adı verilir. Çığ, genellikle bitki örtüsü olmayan, dağlık ve eğimli arazilerde görülür. Bu nedenle, ülkemizin doğu ve güneydoğu bölgelerindeki dağlık kesimleri ile Karadeniz bölgesinin çok yüksek rakımlı iç kesimleri çığ oluşumuna uygundur. Yamaçlardaki orman ve bitki örtüsü, çığ düşmesini azaltır. Buna karşın, yamaçlarda mevcut ağaç ve bitki örtüsünün ortadan kaldırılması ile ormanların tahrip edilmesi de çığ tehlikesini artırır.

Çığ Öncesinde:
Çığ riskine karşı nasıl hazırlanacağınızı ve korunacağınızı öğrenebileceğiniz eğitim programlarına katılın. İlk yardım vb. tamamlayıcı eğitimleri de alın.
Yeni yerleşim yeri olarak, çığ riski taşıyan bölgeleri seçmeyin.
Mevcut yapılarınızı sigortalatın.
Çığ tehlikesinin artmasını engellemek için, yamaçlardaki ağaçları, bitki örtüsünü ve ormanları koruyun.
Kar yağan aylarda hava ve yol durumu raporlarını dikkatle takip edin.
‘’Aile Afet Planınızı ‘’ hazırlarken çığ riskini göz önünde bulundurun.
Çığ oluşabilecek alanlarda iseniz:
Rüzgâr altı alanlardan, kornişlerin altındaki yamaçlardan ve özellikle içbükey (konveks) profilli ve rüzgârla sürüklenme sonucu oluşmuş kalın depolama alanlarından sakınılmalıdır.
Yüksek riskli bölgeleri geçerken grubun emniyetli yerde beklemesi ve birer birer geçilmesi doğrudur.

Yoğun kar yağışı ve şiddetli rüzgârın uzaması yüksek çığ riskini doğurduğundan tehlikeli alanlardan uzak durulmalıdır.
En tehlikeli çığların 30°- 40° eğimli yamaçlarda oluşmasından dolayı bu tür yamaçlara daha fazla dikkat edilmelidir.
Eğer arazide iken çökme , kırılma ve oturma sesi gibi sesler duyuyorsanız, çığ oluşumu anına çok yakınsınız demektir.

Çığ Sırasında:
Soğukkanlılığınızı muhafaza etmeye çalışın.
Çığın büyüklüğüne, hızına, patikanın genişliğine ve etrafta bulunan araçlara bakarak en kısa sürede riskli alanı terk edin ve daha güvenli yerlere ulaşmaya çalışın.
Sırt çantası taşıyanların çığın topuğu civarında yüzeyde kalma şansı daha fazladır; bu nedenle sırt çantanızı çıkarmayın.
Çığın daha yavaş, yüksekliğinin az olduğu kenar kısımlarına ulaşmaya çalışın.
Bağırarak veya başka ses kaynakları (korna, çan, ıslık vb.) kullanarak çevrenizdekileri uyarmaya çalışın.
Kayak yaparken çığın önünde kalırsanız çığın rotası dışına doğru kaymaya çalışın.
Eğer kayak yaparken çığa yakalanmak kesin ise kayak sopalarını ve kayakları çıkarıp atın, sabit ağaç gibi bir cisme tutunmaya çalışın.
Çığ başladığında bir araç içerisindeyseniz;
Motoru durdurun ve ışıkları söndürün.
Araçtaki oksijen miktarını korumak için sigara içmeyin, ateş yakmayın. Telsiz varsa çağrı yapın ve telsizi alıcı konumunda sürekli açık tutun.
Çığa maruz kalırsanız;
Yerden destek alarak ve geniş yüzme hareketleri yaparak akan karın üstünde ve mümkünse kenarında kalmaya çalışın.
Ağzınızı sıkıca kapatın; kafanız kar altında kaldığı anda mümkünse uzun süre nefesinizi tutmaya çalışın.
Akışa kapılırsanız bacaklarınızı ve kollarınızı birbirine yapıştırarak oturma pozisyonu alın.
Mümkünse çığ durmadan kısa süre önce bacaklarınızla yeri sertçe iterek kalkmaya çalışın.
Mümkünse çığ durmadan önce mutlaka bir elinizi yüzün önünde (ağzınızı ve burnunuzu kapatacak şekilde), diğer elinizi de başınızın üzerinde (yüzeye doğru uzatarak) tutun ve kar altında kaldığınız zaman boyunca hayati önem taşıyacak olan nefes boşluğunu genişletin.
Başınızı sağa sola çevirerek boşluğu büyütmeye çalışın.

Çığ sonrasında;
Karda ses iletimi az olmasına rağmen eğer yüzeye yakın olduğunuzu hissediyorsanız bağırın.
Enerjinizi dikkatli kullanın.
Araç içindeyseniz;
Dışarıya ses (korna) ve ışık verecek herhangi bir alet (fener vb.) kullanın.

Araçta bir çubuk veya benzeri bir alet varsa kar içinde yukarı doğru batırın; kurtarmaya gelecek olanların çubuğu görmelerini sağlayın.
Aracı çevreleyen karı kazmaya çalışın; ancak kazarken kendinizi güvende hissetmiyorsanız emniyetiniz için araç içinde kalın.
Mümkünse 155 Polis ve 156 Jandarma hatlarını arayarak durumu bildirin.
İlk yardım eğitiminiz yoksa ve zorunlu olmadıkça, çığdan kurtarılan kişileri hareket ettirmeyin.
Çığdan etkilenen kişilerin öncelikle üzerini örtün; doğrudan sıcak bir ortama kesinlikle sokmayın.

Afet ve Acil Durum Başkanlığından alınmıştır.

Tunceli-Pülümür Çığ Tünellerinden Kareler
Fotoğraflar Karayolları Şube Şefi Eda TOPRAK'tan alınmıştır.

İsmail Cem KIZILYEL
Elif Güntaş İlkokulu Okul Müdürü

BEZUVAR

Munzur Dağları'nın dorukları bulutlara değer. Pus sarar eteklerini. Geçit vermez bu dağlar. Sarp kayalıkları kartal yuvası, uçurumları Bezuvar'a dost. Tüm heybetiyle dağları mesken tutmuş. Toynakları kutsamış her karış toprağı. Toprak yardır, toprak candır, toprak bereketini hiç esirgemeyen anadır. Bezuvar, ezelden beri bu toprakların dostu, uçurumların can yoldaşı, kınalı kekliğin, alaca karganın, sincabın, dağ kartalının sırdaşı.

Doruklardan aşağı adeta süzülüyor sürüsüyle Bezuvar. Toynakları uçurumun her karışını ezber tutmuş. Gün sıcak, aydınlık, güneşe dönüyor yüzünü. Bu topraklarda insanlar güneşe döner yüzünü. Küçük sürü sarıyor kadim meşelerin ve ardıçların etrafını. Bezuvar kayanın ucunda olağanca heybetiyle sürüyü kolaçan ediyor. En küçük sese duyarlı kulakları dikiliyor, telaş artıyor. Gri kurt keskin gözleri ve avın cezbeden kokusuyla ok gibi fırlıyor. Bezuvar çoktan düşürüyor sürüyü yola. Kurt çaresiz, kaybedeceği bu yarışta bütün enerjisini döküyor ortaya. Bezuvar dağları mesken tutuyor. Bir gün daha bitiyor. Uçurumlara saklı bu mağaralarda tedirgin uykusuna dalıyor.

Yeni bir gün, yeni bir yaşam döngüsü; birazdan uyanacak börtü böcek, kurt kuş ve sonsuz av avcı kovalaması başlayacak. Günün sonunda yaşam ya son bulacak ya da mağarada geceye karışan huzur olacak. Bezuvar yüzünü güneşe dönüyor , güneşe dönmeyen yüz aymaz bu topraklarda. Küçük sürü otlanırken Bezuvar yine kayanın başına bir kartal gibi tünüyor. Her canlıya meydan okuyabilir her canlıdan hızlı koşabilir, uçurumlara attı mı kendini kimse tutamaz onu.

Birden bir ses duydu; metalik, soğuk, kulakları sağır eden bir ses. Bu doğaya ait olmayan bir ses. Cümle canlılar sustu. Hayat durdu. Bezuvar geriye döndü, koşmaya çalıştı, koşamadı. Birkaç adım attı. Bedeninde ağır bir acı, kan olup aktı toprağa. O Bezuvardı, kayaların kartalı, bu toprakların kutsalı. İnatla ayakta durmaya çalıştı ama hayat yavaş yavaş dökülüyordu yarasından. Bedenine saplanan kurşun nasıl da ağırdı. Dayanılmaz bir acı düşürdü bedenini yere. Başı toprağa uzandı. Gözleri henüz açık.

Baktı…

Baktı…

Baktı…

Gökyüzü ne kadar da maviydi.

Not: Bezuvar çengel boynuzlu dağ keçisidir ve bu bölgede kutsal kabul edilip öldürülmesi günahtır. Derler ki 'Bir dağ keçisine kıyan evladına kıymış gibidir.'

Fadime ERGÜN
Dersim Anadolu Lisesi
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

KALMAMIŞ DÜNYA—27/01/2021

Kirletmişler pak toprağını suyunu
Değiştirmişler insanların huyunu
İçmiş bitirmişler sağmışlar koyunu
İçilecek bir damla sütün kalmamış
Kalmamış dünya kalmamış.

Kara yüzünü gösterdin güldürmedin
Bir gün bile güzel hayat sürdürmedin
Bir parça ekmeği rahat yedirmedin
Ne merhametin ne insafın kalmamış
Kalmamış dünya kalmamış.

Yalancılar sarmışlar dört bir yanını
Paylaşmış yemiş haramiler malını
Kesmiş kırmışlar kolunu kanadını
Artık tutunacak bir dalın kalmamış
Kalmamış dünya kalmamış.

Her gün döndün durdun eline ne geçti
Acı okların sinemi deldi geçti
Yaptığın zulüm bir değil bini geçti
Yüzüme bakacak bir yüzün kalmamış
Kalmamış dünya kalmamış.

Bu sıralar zulmedenlerin çoğalmış
Kurduğun o eski düzenin dağılmış
Sen de görüyorsun her yanın boşalmış
Yaşlanmış gitmiş eski hızın kalmamış
Kalmamış dünya kalmamış.

Can BOYRAZ usandı hileli halından
Umutlar tükendi kalmadı yarından
Aş iş yok fukaraya kendi yurdundan
Verecek bir parça ekmeğin kalmamış
Kalmamış dünya kalmamış.

Rıza BOYRAZ
Hürriyet Ortaokulu Okul Müdürü

IŞIK

Uzandık beraberce ufka
Aforizmalar inlerken düşlerde
Goethe'ydik tabiatla oynaşırken
Aristo'yduk mantığı kovarken kentlerden

Esasında Platon'duk gölgemize yabancı ellerle
İdealar dünyamızda aşk yoğuran
Ya da yoğurduğunu sanan
Birer bedevi idik
Birer göç çölü
Birer serap timsali
Kum tanelerinde ışığı arayan akşam ayazı idik
Üşüdük düşlerde ısındık
Sabah oldu güneşi bulduk
Sevindik sandık
Yine de yılmadık yürüdük
Bir alev uğruna soğuk çöllerde yandık

Ayşe TUĞLUK
Hürriyet Ortaokulu
Türkçe Öğretmeni

ZEMHERİ HAYATLAR

Zemheri gelecekler üstüne kurduğumuz hayaller
Yok öyle bahar sevdaları
Günlük gülistanlık değil gönül mabedleri
Öykünmek var sıtma gecelerine
Öykünmek var
Sevdasız yalancı kuşlara
Duvarlar örüldü camdan karanlık
Karanlığın içindeki sis perdesi daha bir karanlık
Gözlerin gördüğü kendi dışındaki gerçek
Kayboldu
Kayıp
Aranıyor
Sisli gece camlarında.
Duvarlar örülüyor duvarlar kalkarken camdan karanlık
Renkli hayaller bile karanlık
Zemheri gelecekler üstüne kurduğumuz hayaller
Ayazlara tutsak nar fidanlar…
Avuçlarımdan eski bir hikayenin çizgileri düşerken
Gündönümleriyle uğurluyorum hüzünlü hikayeleri
Gözyaşlarıyla yıkanan seherlerde çiğ düşmüş sanırken kirpiklere
Karanlık hissiz camlar elimizde aynaya döndü sahte bedenlerimizle….

Melike BÖRÜBAŞ YÜNEY
Dersim Anadolu Lisesi
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

GECE

Birlikte izlerken gökyüzünü,
Yıldızlar şahit olur belki ölümümüze,
Tuttuğumuz bir dilek ihanet eder geceye.
Ah, gökyüzünde parlayan ay, kimi seversin sen?
Ait olduğun yeri mi?
Sana bu ışığı vereni mi?
Etrafını saran yıldızlar da senin kadar yalnız mı? Yoksa yalnızlık bir tercih mi?
Yıldızlar kayarken üzerimize…
Kime doğarsın sen
Geceye mi,
Gecenin karanlığına gömülü ruhlarımıza mı?

Hayrunisa KURUCAN
Dersim Anadolu Lisesi-9/B

Engelimi Değil Eserimi Gör

Bana engelli deme
Benim tek engelim eksiklerim
Beni hor görme
Ben seni hiç göremezken hem de

Bana özürlü deme
Benden özür dile
Kendini akıllı sanma
Sadece şanslısın aslında

Benim farklılığımı suç sayma
Bizim aramızdan sol ayağıyla kitap yazanda çıktı
Beyin felci olup ünlü bir fizikçi olan da
Ama sen tüm fonksiyonlarına rağmen bir şey yapamadın hala

Bana engelli deme
Benim tek engelim eksiklerim
Ama onlar artık eksiklerim değil
Eksiklerime rağmen başardığım güzel eserlerim

Gülnur CEVAHİR
Dersim Anadolu Lisesi-10/C

10/C SINIFINDAN MANİLER

1.Corona çıktı dünyada
İnsanlar hep oldu hasta
Maske takmayı unutma
Gelecek güzel yıllara.
Ceyda TAYAM

2. Mani yazıyorum evde
Çıkacak Kırk Merdiven'de
Hocamız rica etmişse
Yazılır seve seve
Ceyda TAYAM

3. Saate baktım ki dokuz
Hocam hangi konudayız
Yine dondu ekranımız
Hocam gelmiyor sesiniz
Ceyda TAYAM

4.Alınmış hediyesi
Boynunda altın kolyesi
Elimde bir şey yok
Ancak onun sevgisi
Sıla KAYA

5. Onca genç deha
Edilmesin sakın heba
Gece gündüz hep eba
Sınavlar da var daha
Sıla KAYA

6. Dedim hocam ders var mı
Dedi evladım olmaz mı
Dedim hocam hani tatildi
Dedi uzaktan eğitimdi
Ceyda TAYAM-
Sıla KAYA

7. Dedim geliyor mu sesim
Dedi aç mikrofonunu
Dedim açamam hocam
Zaten internetim bitti.
Ceyda TAYAM-
Sıla KAYA

8. Cumartesi ders mi olur
Allah'ım duy sesimizi
Dualarım kabul oldu
Eba attı hepimizi
Sıla KAYA

Dersim Anadolu Lisesi

ANI

Yıl 2007 Sivas'ta bir okul öncesi eğitim kurumunda çalışırken hafta içerisinde yapacağım bir etkinlik için velilerden "1 top kurdele" istedim. Ertesi gün bir velim elinde 1 top ile sınıfa girdi ve dedi ki "Öğretmenim topu getirdim, kurdeleyi daha sonra getirsem olur mu? " .

Bir gün veli toplantısında babalarımıza “ Evde çocuğunuzla birlikte oynamayı en çok sevdiğiniz oyun nedir ? diye sordum. Yoğun bir iş hayatı olan velim söz hakkı isteyerek “Öğretmenim, benim en sevdiğim oyun evde oğlumla askercilik oynamak.” dedi. Sebebini sorduğumda da “Çünkü oyunun ilk dakikalarında hemen vuruluyorum ve oyundan çıkıyorum.” Dedi.

Burcu TURAN ABAY
Elti Hatun Anaokulu
Okul Öncesi Eğitimi Öğretmeni

BAŞKA BİR DÜNYA

Çok çok eski zamanlarda bir ülke var imiş. Bu ülke o kadar güzelmiş ki görenlerin tekrar tekrar görmek isteyecekleri bir ülke imiş. 'Bu ülkenin diğer ülkelerden ne farkı var yahu?' dediğinizi duyar gibiyim. Bu ülkenin adı "Doğru Ülke" imiş. Adını da buradan almış zaten. Gerçekten doğru ülkeymiş orası, bu zamana kadar hayatlarında yalan barındırmamışlar. Tabii o zamanlarda her zamanki gibi mutlu yaşamlarına devam etmişler, ta ki beş gün sonra olacaklardan habersiz yaşamlarına devam ettikleri gibi. Bu ülkede yaşayan insanlar, her sabah 5' te kalkıp doğruluk ayini yaparlarmış. Atalarından gelen bir gelenekle her gün o saatte kent meydanında toplanıp birbirlerine yalan söylemeyeceklerine dair yemin ederlermiş. Bu ülkenin insanları, aynı zamanda çok da çalışkanlarmış. Birbirlerine yemin ettikten sonra tarlalarına gidip akşama kadar çalışırlarmış. Bugün de yine o günlerden biri imiş. Tabii o gün diğer günlere oranla biraz daha farklı olmuş. Kent meydanında oturan bir köylü, o gün hayatında ilk defa yalan söylemiş. Bu, günümüzde ne kadar normal karşılansa da Doğru Ülkesinde çok yadırganacak bir şeymiş. Köylü, o gün bir arkadaşı için yalan söylemiş. Bu ülkenin bir başka kuralı da ülkeye herhangi yabancı insan almamak ve bu ülkeden kimseye bahsetmemekmiş. İşte bu köylü bu hatalardan birini yapmış. Burada yaşamayan, farklı yerden gelen yeni tanıştığı insana yaşadığı yeri söylemiş. O insan da ülkeyi çok merak edip arkadaşıyla beraber gitmek istemiş. Bunu gören köy halkı, hemen harekete geçip bu köylüye sormuşlar. Köylü ise halka mahcup bir şekilde bakıp onlardan af dilemiş. Halk öfkeli bakışlarını köylüye yöneltmiş. Köylünün arkadaşı, ortamın gerginliğinden bir nebze de olsa faydalanarak kendini haklı çıkarmaya çalışmış; halbuki hem halk hem de köylü onun bu durumdan yararlanmak istediğini ve haksız olduğunu biliyormuş. Bu ülke artık olan olduğu için adamı kovmamışlar. Köy halkı bu adamdan bir istekte bulunmuş. Bu ülkeden kimseye bahsetmemesi gerektiğini sıkı sıkı tembihlemişler. Bu kişi de çaresiz isteklerini kabul edip yoluna gitmiş. Gel gör ki bu adam, iki yüzlülük yapıp bütün arkadaşlarına söylemiş. Arkadaşları onunla dalga geçip "Hiç Doğru Ülke diye bir yer olur muymuş? Kandırma bizi." diye alay etmişler. Adam, "Size kanıtlarsam benimle dalga geçmeyi bırakacaksınız!" demiş. Onun arkadaşları ise bu teklifi onaylamış. Birlikte çıkmışlar bir yola; uzun ve hayli zorlu bir yolculuktan sonra, oraya vardıklarında adam, arkadaşlarına o ülkeyi gösterip sırıtmış; arkadaşları ise halen yüzleri beş karış, bu ülkeye bakıyorlarmış. Arkadaşları ile adam, içten içe kıskanmışlar. Bu görüntüye hayran kalmamak elde değilmiş. Bunu bozmak için elinden geleni yapmışlar. İçlerinden biri "Onları nasıl tuzağa düşüreceğimizi buldum!" demiş. Kendileri yalancı ve bencil oldukları için onları da yalanlarıyla kandırmaya çalışmışlar. Onları bizim ülkeye davet edelim, biraz bu ortama alışsınlar sonra farkında olmadan yalanın tadına varacaklar". Hepsi birden kafalarını sallayarak onaylamışlar.

Bir zaman geçtikten sonra;

“Ülkemize hoş geldiniz doğru ülke halkı, teklifimizi değerlendirip kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz. Bugün sizler için çok lezzetli yemekler hazırladık hep birlikte yiyeceğiz.” Sofraya oturduklarında doğru ülke halkı biraz rahatsızlanmış. Yüz yıllık hayatlarında ilk defa yabancı bir halkın sofrasına oturmuşlar. Diğerleri bunu görmelerine rağmen içten içe zevk alarak sırıtmışlar. Zaman ilerledikçe ‘Doğru Köy’ halkı sohbetten yavaş yavaş zevk almaya başlamışlar bile. Yabancı ülkenin istediği olmuş sonunda. Zaman su gibi akıp gitmiş. ‘Doğru Köy’ halkı eskisi kadar birbirine değer vermemeye, birbirlerini eskisi kadar önemsememeye, en kötüsü de pembe yalanlar söylemeye başlamışlar. Üstelik bunun farkına bile varamamışlar.

İşte böyle, yalan etrafımızı ufak ufak sardıktan sonra o kadar büyümüş ki gerçek sadece bir ‘Doğru Ülkesi’ masalı olarak kalmış. Ne yazık ki günümüzde kimsenin masallara da inancı kalmamış.

Helin İLBEY
Dersim Anadolu Lisesi-9/C

Yaklaşık 18 yıldır İngilizce öğrenme ve öğretme süreci içindeyim. Bu sayıya üniversite ve Anadolu Öğretmen Lisesi yıllarını da eklersek 24 yılı aşar. Görünen o ki ülkemizde dil öğrenme ya da öğretmede sistemsel bir sorunun var olduğunu düşünüyorum. Yani ilkokuldan başlayarak üniversiteyi bitirene kadar teorik olarak İngilizce eğitimi alıyoruz ama pratikte konuşmada sıkıntı yaşıyoruz. Bir örnek verecek olursam, kısa bir süre önce Kanada'ya gidip yerleşen, Marmara Üniversitesi, diyetisyenlik mezunu bir öğrencimin benimle paylaştığı bir anısını anlatacağım. Öğrencim Toronto şehrinde bir dil kursuna kayıt olur. Dil seviyesini ve sınıf düzeyini belirlemek için yapılan sınavda 100 sorudan 89'unu yaparak iyi sınıfların birine alınır ancak sınıfta yapılan konuşma ve dinleme becerilerinde çok zayıf olduğu, konuşmada ve anlamada çok büyük sıkıntılar yaşadığı gözlemlenir. Benim düşünceme göre bu problem, bizim İngilizce' yi öğrenememekten değil, dil eğitiminde gramer ağırlıklı kullandığımız yanlış öğretim tekniklerinden kaynaklanıyor.

DİL ÖĞRENMEK İÇİN ÖNEMLİ NOKTALAR

İletişim, insanlar arasında uzlaşma ve birbirine aktarımda bulunmak için kullanılan bir araçtır. Bu araç, dünyanın farklı ülkelerinde "lisan" olarak farklılık gösterir. Geçmiş yaşam dönemlerini incelediğimizde, insanların birbiri ile kaynaşmaları sadece belli sınırlar dâhilindeydi. Mesafelerin uzak olmasından ve o günün koşullarının kısıtlı olmasından dolayı insanlar sadece bulundukları bölgelerde yaşıyorlardı. Durum böyle olunca dil öğrenmek gibi bir ihtiyaç da yoktu. Günümüzün gelişen dünyası, iş ve ulaşım imkânlarının son derece gelişmesi, en uzak ülkelere bile kolaylıkla gidilebilmesi, dil öğrenme ihtiyacını da beraberinde getirdi. Ticari alanların genişlemesi, eğitim dünyasının farklı yönlere doğru gitmesi ve tüm diğer etmenler yabancı dil öğrenimini zorunlu hale getirdi. Tabi dünyada bir insanın sayıca çok fazla olan, konuşulan her dili öğrenmesi de imkansız ve beklenemezdi. Ekonomik ve siyasi nedenlerle çok kullanılan İngilizce, Dünya üzerinde kabul görmüş ve milyonlarca insanın konuştuğu bir dil olarak ideal seçenek olmuştur.

Hepimiz İngilizce'yi kağıt üzerinde çok iyi biliyoruz; ançak İngilizce sınavlarında çok yüksek notlar alsak da bir turiste yol tarifi yapabilecek kadar konuşmayı beceremiyoruz. Kendi tecrübelerime dayanarak bu yazımda neden İngilizce öğrenemediğimize, konuşamadığımıza dair gözlemlerimi aktarmak istedim.

Ben dilbilimci, araştırmacı değilim ama bir İngilizce öğretmeni olarak İngilizce öğrenmek isteyen birisi aşağıda yazılan maddeleri dikkate
alırsa faydalı olur diye düşünüyorum.

- İngilizce kelimeyi tek başına ezberlemeyin kullanılan cümle ile birlikte ezberleyin. Örneğin afraid of : korkmak anlamına gelir. Bu kelimeyi Nazlı is afraid of snake (Nazlı yılandan korkuyor) şeklinde not edin ve bu şekilde ezberleyin, bu şekilde tekrar edin.

● İngilizce öğrenmenin en iyi yolu yurt dışına çıkmak ve o dilin konuşulduğu ülkeye gitmektir. Bir çoğumuzun çeşitli nedenlerden dolayı bunu yapması imkansızdır. Öyleyse İngilizce konuşulan o ülkeyi bulunduğumuz ortama getirip, sanal bir ortam yaratıp, orda yaşıyor gibi yapmamız gerekiyor. Yani anadili İngilizce olan insanlar ne izliyorsa onu izleyeceğiz, ne okuyorsa onu okuyacağız, internette İngilizce siteleri takip edeceğiz, İngilizce hikaye, roman, şiir okuyacağız. Youtube' da İngilizce film, video izleyip müzik dinleyeceğiz.

● Mümkünse İngilizce konuşulan ülkelerden bir Penfriend bulup yazışmak ya da çeşitli programlar aracılığıyla sohbet etmek. Bu imkanı da yoksa kendi arkadaşlarından biriyle İngilizce konuşarak pratik yapmak. Bu son derece basit, etkili ve başarılı bir yöntemdir. Günümüzde evrensel bir dil olan İngilizce'yi öğrenmek adeta zorunlu hale geldi. Bugün dil öğreniminde işinize yarayacak bazı ipuçları verdim. Dil öğrenmek kişinin azim ve kararlılığına bağlıdır. Evlerinizde olduğunuz bu pandemi günlerini iyi değerlendirip, dil öğrenmeye başlayabilirsiniz

● Gramer (dil bilgisi) kurallarını tek başına çalışmayın. Dil bilgisi kurallarını, İngilizce metinleri dinlerken ya da okurken farkında olmadan öğreneceksiniz. Dil bilgisi kurallarının öncelikli çalışılması İngilizce konuşurken konuşanı dar kalıplara sokar ve konuşmasını güçleştirir; oysa konuşmada kurallar değil düşüncelerin kelimelere otomatik olarak yansıması, konuşmayı akıcı hale getirir, tıpkı kişinin anadilinde olduğu gibi. Yani grameri doğal yollardan öğrenecek, doğru cümle kullanmayı otomatik olarak zamanla gerçekleştireceksiniz.

● "Gözlerinizle değil kulaklarınızla öğrenin." Dinleme becerisi, konuşabilmenin anahtarıdır. İngilizce öğrenmedeki başarı bu kuralda gizlidir. Her gün, her fırsatta basit, seviyenize uygun, anlaşılabilir İngilizce bir şeyler dinleyin. Bu kural, okumaktan çok daha önemlidir. Okumayı bırakın ve her gün düzenli olarak, aksatmadan İngilizce bir şeyler dinleyin, dinleyin, dinleyin...

● Yavaş ve acele etmeden derinlemesine öğrenin. Bir not defteri tutarak her İngilizce cümle kalıbını derinlemesine, yazarak, ezberleyerek ve ara ara tekrar ederek öğrenin. Unutmayın bir kelimenin tanımını bilmek tek başına yeterli değildir. Belki sınavlar için yeterli olabilir ama konuşmak için olmaz.

● Yaşayan konuşulan İngilizce'yi evimize getirmek ve onu öğrenmek için en etkili yol nedir ?

I. Evde BBC, BBC World, CNN İnternational gibi İngilizce tv kanalları açıp seyretmek.

II. Cep telefonumuza İngilizce dinleyebileceğimiz radyo programını kurup her fırsatta dinlemek.

III. Evde kullandığımız çeşitli nesnelerin üzerine İngilizce adlarını yazıp yapıştırmak.

IV. Orijinal dilde şiir, hikaye, romanlara ait dinleme ses cd'lerini bu metinleri dinlerken gözlerle takip etmek. Bu şekilde kelimelerin doğru telaffuzlarını öğrenerek konuşmanıza olumlu yönde katkı sağlayacağınızdan hiç şüpheniz olmasın.

Bülent ATEŞ
Dersim Anadolu Lisesi Okul Müdürü

ETKİNLİK ADI: Eğlenerek Yiyorum, Sağlıklı Büyüyorum
ETKİNLİĞİN MATERYALLERİ: Sağlıklı kahvaltı besinleri
UYGULAYAN ÖĞRETMEN :Burcu TURAN ABAY (Okul Öncesi Eğitimi Öğretmeni)

Sağlıklı, yeterli ve dengeli beslenme her yaş döneminde olduğu gibi özellikle de çocuklar için çok önemlidir. Hızlı büyüme ve gelişme nedeniyle okul öncesi çocukların pek çok besin öğesine olan ihtiyacı hayatın diğer dönemlerine oranla fazladır ve bu dönemde kazanılacak beslenme alışkanlıkları yaşam boyu sürmektedir. Biz eğitimciler de sağlıklı beslenme, sağlıklı yaşam gibi kavramları müfredatımıza entegre ederek bu konuda topluma yön vermeye çalışıyoruz. Tunceli Elti Hatun Anaokulu 5-C Papatya Sınıfı bu ay' eğlenerek yiyorum, sağlıklı büyüyorum' etkinlik adı altında öğrencilerimiz evde aileleriyle birlikte sağlıklı tabaklar hazırlayıp arkadaşlarıyla paylaştılar.

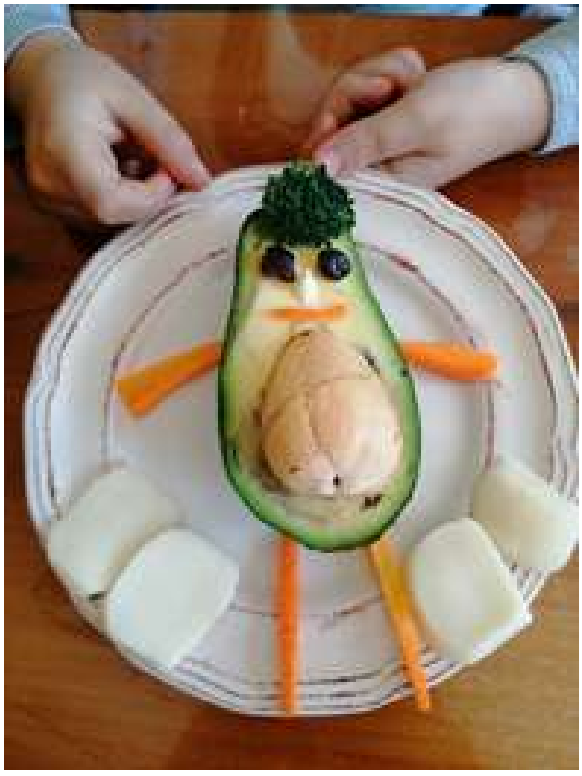

ETKİNLİK ADI: Sevgim Çiçek Açıyor Uluslararası e-Twinining Projesi
ETKİNLİĞİN MATERYALLERİ: Telgraf Çiçek Fidesi, Toprak, Saksı, Web.2 Araçları

UYGULAYAN ÖĞRETMEN :Derman DEMİR (Okul Öncesi Eğitimi Öğretmeni)

Tunceli Elti Hatun Anaokulu 5 Yaş Menekşe Sınıfı öğrencileri ile çocukların bilimsel düşünmelerine, yaparak yaşayarak öğrenmelerine, gözlem ve deney yeteneklerinin geliştirmesine katkıda bulunması hedefiyle bir e-Twinning projesine başladık. Çocuklar tarafından bakımı üstlenilip yetiştirilen çiçekler, anneler gününde annelere hediye edilecekti.

Aralık ayından başlayarak mayıs ayına kadar fen ve doğa etkinlikleri kapsamında çocukların aktif katılımlarıyla

Çiçeğimizi tanıdık, köklendirdik, saksılarımızı süsleyerek çiçeğimizi toprakla buluşturduk.

Deney gözlem defterlerimiz hazırlandı. Çiçeklerin bakımını üstelenen çocuklar gözlem yaparak çiçeklerinin yaprak grafiklerini oluşturdular.

Scamper etkinlikleri yapıldı. Zihin Haritaları oluşturuldu. Kelime bulutları hazırlandı. Çiçeklerimiz hızlıca büyüdü.

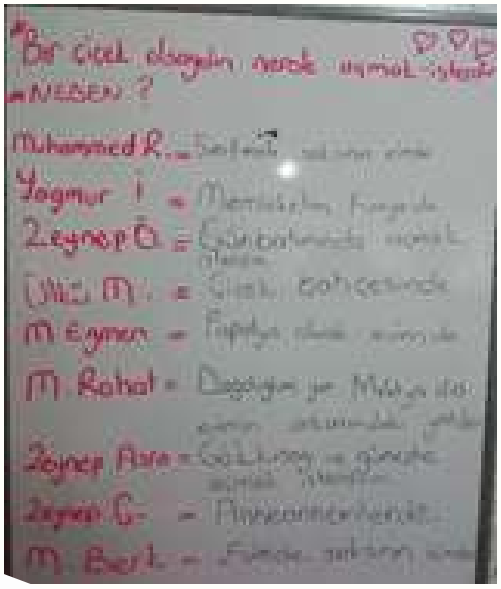

Sevgi ile büyüttüğümüz çiçekleri annelerimize hediye ettik

ETKİNLİK ADI: Kelebeğin Oluşum Evreleri

ETKİNLİĞİN MATERYALLERİ: 1 Siyah fon kartonunun dörtte biri, dalları yapmak için kahverengi fon kartonu, yeşil fon kartonu, pamuk, 1 adet en küçük ponpon, 1 adet kalın pipet, 1 adet yeşil şönil.

UYGULAYAN ÖĞRETMEN : Sedef YOLGA (Okul Öncesi Eğitimi Öğretmeni)

Önceden okunan Aç Tırtıl kitabıyla kelebeğin oluşum evrelerine giriş yapılır. Daha sonra çeyrek siyah fon kartonu boya kalemi veya renkli bantlarla 4'e bölünür. Çocuklardan sol üst kutucuğa 1.evre olan yumurta evresi yapılacağı söylenir ve çocuklardan 1 rakamı yazmaları istenir. Daha sonra fon kartonundan dallar ve yapraklar olan şekiller çocuklar tarafında kesilerek 1. bölüme yapıştırılır. Minik ponpon (yumurta olarak) yaprakların birine yapıştırılır. 2.evrede çocuklar 2 rakamını yazarak pipetleri keserler ve bir yaprağın üstüne tırtıl biçiminde yapıştırırlar. 3.evrede 3 rakamını yazıp bir pamuk parçasının içine pipet saklayarak şönile yapıştırırlar bunun koza evresi olduğunu öğrenirler. 4.evrede ise 4 rakamını yazdıktan sonra boş bir kağıda istedikleri şekilde kelebekleri çizerler ve kendi istedikleri renklerde boyayarak son aşamayı da tamamlamış olurlar.

ETKİNLİK ADI: Kültürel Sanatlarımızdan Çini İşlemeciliği
ETKİNLİĞİN MATERYALLERİ: Karton Tabak, Mandala Boyama Sayfası, Keçeli Kalemler
UYGULAYAN ÖĞRETMEN :Sedef YOLGA (Okul Öncesi Eğitimi Öğretmeni)

Uygulanışı: çocuklar mandala boyama sayfasını mandala kurallarına göre boyarlar. Düzgün bir daire biçiminde boyadıkları sayfalarını keserler. Kestikleri sayfaları karton tabağın içine yapıştırırlar.

ETKİNLİK ADI: Halı Dokuma Sanatı
ETKİNLİĞİN MATERYALLERİ: kalın örgü ipi, kolilerin kartonları.
UYGULAYAN ÖĞRETMEN : Sedef YOLGA (Okul Öncesi Eğitimi Öğretmeni)

Uygulanışı: 15x20 ebadındaki karton kısa kenarlarından 1.5 cm aralıklarla uçları kesilir. Kesilen aralıklardan ipler sarılır. Kalın örgü ipleri alınarak bir alt bir üst olacak şekilde geçirilerek halının bitirilmesi sağlanır.

Usta şairi saygı ve özlemle anıyoruz.

CEMAL SÜREYA

Doğum: 1931, Tunceli Pülümür

Ölüm: 9 Ocak 1990, İstanbul

Cemal Süreya, 1931'de Tunceli'nin Pülümür ilçesinde Hüseyin Bey ve Gülbeyaz Hanım'ın oğlu olarak dünyaya geldi. Ailesinin ona verdiği asıl isim Cemalettin Seber'di. Küllerini aşktan doğurup savuran, aşka aşık, özgür ruhunu gökyüzünden dünyaya kolye yapmış şiirleriyle sallandıran adam, Cemal Süreya Seber. Şiir, deneme-eleştiri, günlük, mektup, söyleşi, derleme ve çeviri türlerinde çok sayıda eseri vardır.

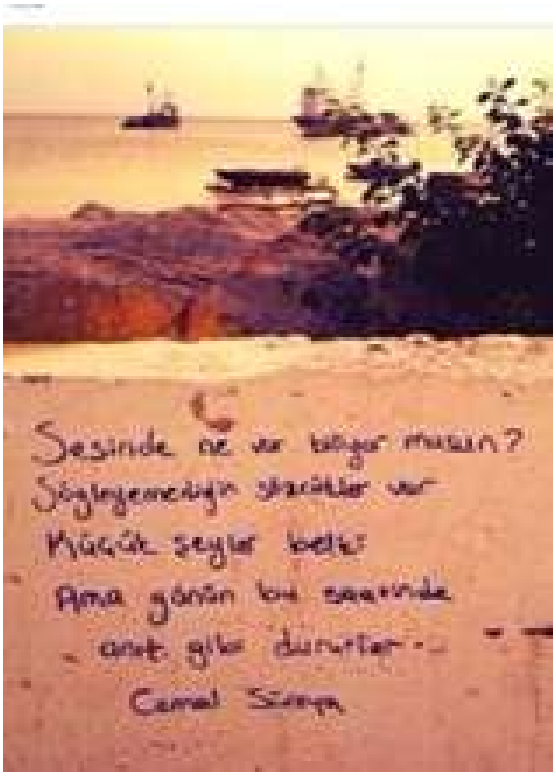

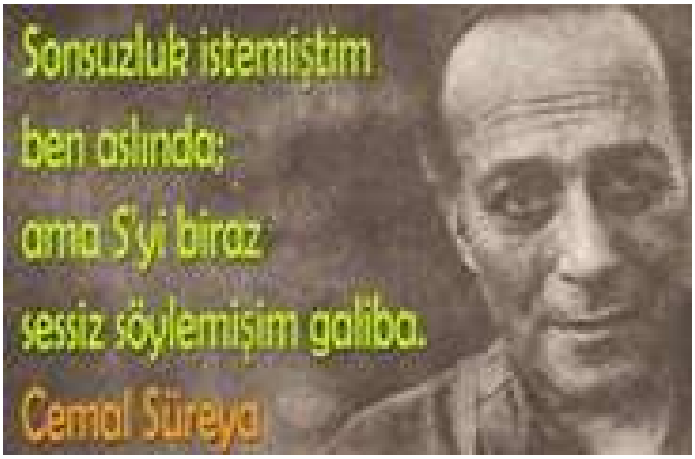

HİSSİZLİK

Hissizlik zor şeydir paylaşacak duyguların yoktur mesela. Hissizlik sanki bir parçanı kaybetmişçesinedir. Sanki kendini tamamlamaya çalıştıkça eksiliyormuşsun gibidir. Ruhunun cebi delik içine kimi koymaya çalışsan düşüyor gibi… Hissizlik yalnızlıktır. Her şeyi tek başına yaşamaktır yorgunsundur çoğu zaman boş bir duvarı izlemek istersin, hiçbir şey yapmadan o boş duvarı izlemek istersin işte … Dolup taşmıştır için ama bir o kadar sonsuz bir boşluk vardır. Bir şey eklemek isteseler ekleyemezler, kaldıramayacak kadar yorgunsundur almak isteseler alamazlar bir şey yoktur çünkü boştur... Kimse hissiz doğmaz. Herkesin duyguları vardır insanlar hissizleştirilir, duygusuzlaştırılır ve bunu hep en değerliler yapar hayatının en merkez noktasındaki birinin kalkıp gitmesi hayatını yıkar değil mi? örnek vermek gerekirse hayat bir satranç gibidir her parçanın ayrı işlevi vardır. Bazıları güçlü bazıları zayıftır. Bazılarını oyunun başında feda etmen gerekir bazılarını sonunda kendini o taşın yokluğunda nasıl idare edeceğini bilmen gerekir. Ama hep en değerli taşın için oyunundaki her şeyi feda edersin o an oyunun skoruna bakmazsın senin için en değerli parçanın orda olup olmadığı sana yeter. Ve sonra o an gelir en değerli parçanı kaybedeceğin o an ŞAH MAT oyun biter. Duygular bir bir yıkılır hayaller, umutlar bir bir düşer kalbinden ve o an bile hala bir umut içinde olursun hayatının şiiri için hiç gelmeyecek bir ilhamı beklemeye mahkum edersin kendini. Hayat dik bir yokuş gibidir ve sen kötü bir tırmanıcısındır. Hayatını kurtarmak için kimseye ihtiyacın olmadığı halde kendini sürekli birine bağlı hissedersin bu durum dünyanın en güzel şarkısı çalarken sağır olmak gibidir işte. Yaşadıklarını unutabilir misin? temize çekebilir misin hayatı? Gözler görmemişken yarını, düşler kovalanır ömür boyu. Hayatın karalama defteri değildir sayfaları da yırtıp atamazsın. Ne olursa olsun kim giderse gitsin kim kalırsa kalsın kim gelirse gelsin kendini bağlamamak gerekir kimseye. Unutma gelende başka birini bırakıp gelmiştir. Hissizliği kendine yaşatan sensin. Hayatta kaktüs gibi olmak gerekir neden biliyor musun? Kaktüsler dayanıklı canlılardır. Ne soğuktan ne sıcaktan etkilenirler hatta su bile vermesen sana küsmezler. Bir şekilde bulurlar hayatta kalmanın bir yolunu hayatta da kaktüs gibi olursan kendi kendine olabileceğini bilirsen her şey çok güzel olur. İlla birine bağlanmak istersen kendine bağlan hayattaki şans sadece sensin. Hayatının kahramanını uzakta arama o zaten sensin.

Sıla KAYA
Dersim Anadolu Lisesi-10/C

UMUT

Bir tohumdur umut. Yüreğimizin derinliklerindeki bereketli topraklarda saklı olan bir tohum tanesi...Yaşadığımız her acıda bir kürek daha atmış oluruz umudun toprağına. Yere her düştüğümüzde yaşama isteğimiz bir kez daha kamçılanır. Göz pınarlarımızdan düşen her bir damla, umut tohumlarımıza can olur. Umudun yapayalnız kaldığı o kupkuru toprağın çatlaklarında gizlidir suskunluklar, yaşanmışlıklar ve verdiği pişmanlıklar. Göz yaşlarımız öyle ya da böyle bendini bulur, çatlaklardan içeri sızar, büyütüverir tohumu…
Yaşamamızdaki amaç da budur işte. Tohumu büyütmek, dallandırmak, budaklandırmak…
İnsan olan tarafımız bu tohumdadır; bu tohumun güneş ışığı da hislerimiz olur olsa olsa…
Sızlanma düş görmekten, çamurlara batıp çıkıp yağmur sularıyla yunmaktan; bir kuş gibi düş yollara, ayak izlerini bırakarak rüzgara. Bak semada uçmakta işte bir karga, nereye gideceğini kestir diyor uzaklarda.
Saçlarının rüzgara karıştığı ve buğdayların sarısının güneşin sarısına karıştığı ılık bir yaz seherinde başladı onun hikayesi. Kiminin doğduğunda başlar, kiminin unutmak istediği dünler kendisini bulduğunda, kiminin de durmak bilmeden açtığı temiz sayfalarda. Doğmak ve başlamak ne kadar girift görünürse görünsün bir o kadar da ayrıdır. Yeni doğmuş bir bebeğin anne rahminden çıktığı anda gözlerini kör edercesine yayılan ışıktan duyduğu içgüdüsel rahatsızlıkla yüreciğinden kopan o haykırışta buluverir kendini bazen yeni başlangıçlar.
Bir ırgat nasıl sallıyorsa çapasını, bir madenci nasıl bekliyorsa tünelin ucundaki ışığı, suçsuz bir mahkum nasıl bekliyorsa özgürlüğü ve bir ana nasıl umutla bekliyorsa toprağa verdiği evladını; öyle bekliyordu doğacak güneşi. Toprak suyu emer gibi, bir düğüne gider gibi…
Bir insan yüreğinin sesini duyduğunda yalnızlaşır derler; o gün o seherde kalbinin atışını dinleyerek her adım atışında daha da yalnızlaştığını hissediyordu. Adını aldığı manzaraya baktı Seher; hikayesinin nerede başladığını bilmeden gözlerinden düşen damlaların boy veren buğdayların arasından süzülerek ebediyete kavuşmasını seyrediyordu. Buğdayların arasından sıyrılıp gelen, ılgıt ılgıt yayılan rüzgarı hissetti avuçlarında kor bir alev gibi.
Yürüdü, yürüdü, zaman kavramını yitirdi. Herhalde öğle vaktiydi, fistanının kolunu gözlerine siper yaptı. Buğday tarlasını geçti, traktörün üzerinde bir çiftçi gördü. Umudu arıyordu, çiftçinin yanına gitti. Umut aslında o çiftçinin nasırlı ellerinde saklıydı. Susadı, dudakları çatladı. Bir pınarın yanına eğildi, büyük bir özlemle buluştu dudakları avuçlarındaki suyla. Umut aslında çatlamış dudaklarının su ile buluştuğu o anda saklıydı. Yoruldu, bir ağacın gölgesine oturdu. Umut aslında gölgesine sığındığı o ağaçtı. Yürüdü, yürüdü, yürüdü…Umut belki de adım atabildiği ayaklarındaydı. Karanlıklar şafağı izledi, şafaklar karanlıkları. Bir hastaneye vardı vara vara, bebekleri gördü, umut belki o bebeklerin gülen yüzlerindeydi. Bir okula vardı, umut belki elleri kalem tutan köy çocuklarının sevincindeydi. Umut belki gökkubbedeydi, bulutların, güneşin, yıldızların arasında saklanmıştı. Belki de undaydı, sudaydı, ekmekteydi; yapılabilecek en güzel şey durağan hayattaki en güzel devinim olan gülmekteydi. Umudu aramak ne kadar saçmaydı, umut her yerdeydi, her şeydeydi.

Bazen bir soluktu, bazen bir haykırış, bazen bir an, bazen geçen zaman, bazen ağarmış bir saç teli, bazen de kar olarak buluverirdi kendini. Umudu aramaya çıkmak yanlış olur, umut bizim kalbimizde saklıdır; insan olan tarafımızı ne kadar beslersek o tohum o kadar filiz verir, ona ne kadar bakarsak, bize o kadar hayat verir. Dünyanın her gün yeni bir haberle kasılıp kavrulduğu bu günlerde umudumuzun bize çok ihtiyacı var, bizim de ona, hem de her zaman olduğundan çok daha fazla.

İrem DEMİR
Dersim Anadolu Lisesi-11.sınıf

BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜĞÜMÜZÜN MARŞI: 100 YAŞINDA

Birinci Dünya Savaşı ve hemen ardından İstiklâl Savaşı'yla Anadolu'da düşman işgaline karşı mücadele hız kesmeden devam ediyordu. Aziz Türk milleti üstün bir fedakârlık göstererek ordusunu her alanda destekliyordu. Gerek cephede gerekse cephe gerisinde halka ve orduya moral desteği vermek için büyük çaba sarf ediliyordu.

Bu dönemde Başkomutan Mustafa Kemal Atatürk ve Genel Kurmay Başkanı İsmet İnönü, halkın ve askerlerin moralini ve maneviyatını güçlendirecek millî bir marşın yazılması hususunu sık sık dile getiriyordu. Özellikle de yeni kurulacak devletin dış ilişkileri ve diplomatik görüşmelerinde millî bir marşın varlığının önemi vurgulanıyordu. Yapılan istişareler sonucunda Büyük Millet Meclisince bir yarışma açılmasına karar verildi. Yarışmaya dair bilgiler aşağıdaki şekliyle ilan edildi.

Tarih: 25 Ekim 1920

Yer: Ankara

Yarışma Konusu: "Şairlerimizin Nazar-ı Dikkatine" başlığı ile halkın ve askerlerin moralini ve maneviyatını güçlendirecek bir millî marşın yazılması

Müracaat: Büyük Millet Meclisi Maarif Vekâleti

Bu çalışmaların hemen ardından Büyük Millet Meclisinde eserleri inceleyecek bir heyet kuruldu. Millî Marş yazım yarışmasının ilanından 23 Aralık 1920 tarihine kadar geçen sürede Maarif Vekâlet'ine gönderilen hiçbir eser, kurulan heyet tarafından benimsenmedi ve seçilmedi.

Yarışmanın açıldığı günlerde Burdur Mebusu Mehmet Akif Bey, görevli olarak Kastamonu'da çalışıyordu. Yakın arkadaşlarının ısrarlarına rağmen bir Millî Marş için yarışma ve ödül olması fikrini uygun bulmayan şair, müsabakaya katılmak istemedi. Ancak Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey, yazdığı bir mektupla yarışmaya katılmasını Mehmet Akif Bey'den özel olarak talep etti.

Mehmet Akif Bey'in yarışmaya neden katılmak istemediğini, dostu Karesi (Balıkesir) Milletvekili Hasan Basri (Çantay) Bey şöyle anlatır:

"İstiklâl Marşı'nın İstiklâl Mücadelesi'nin içinde Büyük Millet Meclisinde görev yapan Mehmet Akif tarafından yazılmasını kendisine söylediğimizde o 'Ben ne müsabakaya girerim ne de caize alırım!' demiştir."

5 Şubat 1921'de Hasan Basri Bey, yarışma koşullarının kendisinin istediği gibi düzenleneceğini, ikramiyeyi ise bir hayır kurumuna vereceklerini söyleyince Mehmet Akif Bey millî marş yazmayı kabul etti.

Mehmet Akif Bey, Kastamonu'daki görevini tamamladıktan sonra Ankara'ya gelerek Tacettin Dergâhına yerleşti. Tacettin Dergâhı, Mehmet Akif Bey ve onu ziyaret edenler için edebi, fikri, tasavvufi, kültürel ve sanatsal sohbetlerin yapıldığı, halkın cephelerdeki durumdan bilgi almak için buluştuğu bir mekândı. Böylesine güçlü bir ruha sahip olan mekânda Akif derin bir tefekküre dalarak milletin sabırsızlıkla beklediği şiirini kısa zamanda tamamladı.

1 Mart 1921 günü başkanlığını Mustafa Kemal Paşa'nın yaptığı meclis görüşmelerinde İstiklâl Marşı okundu ve detaylı olarak tartışıldı.

12 Mart 1921 tarihinde Maarif Vekâleti tarafından meclise sunulan teklifin oylama ile kabulü üzerine Mehmet Akif Bey'in yazdığı İstiklâl Marşı, millî marşımız olarak kabul edildi. Hamdullah Suphi Bey İstiklâl Marşı'nı okumak üzere kürsüye çıktığında bütün üyeler ayağa kalkarak İstiklâl Marşı'nı bir kere daha büyük bir coşku ve heyecanla dinledi. Mustafa Kemal Paşa da marşı en ön sırada, ayakta ve mütemadiyen alkışlayarak dinlemiştir. Marşın kabulünden sonra Gazi Mustafa Kemal Paşa, İstiklâl Marşı'nın önemini şu sözlerle açıklamıştır:

"Bu marş, bizim inkılâbımızın ruhunu anlatır... İstiklâl Marşı'nda davamızı anlatması bakımından büyük manası olan mısralar vardır. En beğendiğim yeri şu mısralardır:

Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet,
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl."

21 Mart 1921'de İstiklâl Marşı, Ceride-i Resmiye Gazetesi'nin ilk sayfasında çerçeve içinde yayımlandı. Mehmet Akif, kazandığı beş yüz liralık ödülün kadınlara ve çocuklara meslek öğreten ve cepheye elbise diken Darül Mesai Vakfına verilmesini istedi.

Hâlbuki Akif, İstiklâl Marşı'nı kaleme aldığı Ankara günlerinde, maddî sıkıntılar içindeydi. İstiklâl Marşı'nın okunacağı gün, meclis oturumuna giderken yakın arkadaşı Hasan Basri Çantay'ın paltosunu ödünç almıştır. Öyle ki palto alacak parası da yoktur. Böyle olmasına rağmen o, asil duruşunu sürdürmeye devam etmiş ve milletine armağan ettiği bu marşı, yedi eserinden oluşan "Safahat" adlı külliyatına dahi almamıştır.

Büyük Şairin adının "Akif" oluşu akla şu soruyu getirmektedir.

İnsanın adı kaderini tayin eder mi? "Akif" sözcüğünün anlamlarından biri de "kendini adamak" demektir. Türk Milleti'nin bu eşsiz ve onurlu mücadelesine adanmış bir şiir ve o şiirin şairi…

Bugün bizler 12 Mart 2021 günü Kahraman Ordumuza ithaf edilen bu şiirin kabul edilişinin 100. yılını kutlayacağız. Ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisinin ortak kararıyla tüm yıl boyunca 2021 yılı "İstiklal Marşı Yılı" olacak.

Allah bu millete bir daha 'İstiklal Marşı' yazdırmasın!

Mehmet Akif ERSOY

Hazırlayan: Zehra ÜNÜVAR
Elif Güntaş İlkokulu
Sınıf Öğretmeni

KAYNAKLAR

https://ataturkansiklopedisi.gov.tr
https://islamansiklopedisi.org.tr

SPOR ESNASINDA MASKE TAKMAK TEHLİKELİ Mİ?

Spor yaparken “Eyvah!Nefes alamıyorum." sözü aslında bir bahane imiş. Çünkü bilim insanlarına göre maskeler, akciğerlerdeki oksijen oranını önemli seviyede etkilemiyor ve haliyle de spor yapmaya engel değil. Bilim insanlarına göre spor yaparken maske kullanmanın tek bir zorluğu var;o da daha önce alışılmamış bir aksesuar ile spor yapılmaya çalışılıyor olması. Performansının düştüğünü söyleyen kişilerin asıl sorununun bu olduğunu ifade eden bilim insanları, sağlıksal anlamda herkesin içinin rahat olabileceğinin altını çiziyorlar.

Yüz maskesi takmak, insanların nefes aldığı, konuştuğu, güldüğü, hapşırdığı veya öksürdüğü zaman havaya fırlattığı solunum damlacıkları ile aerosolleri(bir katının veya bir sıvının gaz ortamı içerisinde dağılması) azaltarak COVID-19’un yayılışını sınırlandırmaya yardımcı oluyor. Fakat maskelerin oluşturduğu fiziksel bariyer, maskelerin solunan oksijen ve dışarı verilen karbondioksit akışını değiştirip solunum güçlüğünü artırmak suretiyle nefes almayı zorlaştırarak, kalp akciğer sistemini bozabileceğine yönelik endişeleri de beraberinde getirdi. Amerikalı ve Kanadalı araştırmacılardan oluşan bir takım, Annals of the American Thoracic Society bülteninde yayımlanan yeni bir çalışmada; solunum güçlüğüne yönelik hisler artabilse de yüz maskesi takmanın (ağır egzersiz sırasında takılsa bile) akciğerin çalışmasını önemli oranda engellediğine dair yeterli deneysel kanıt bulunmadığını aktarıyor.

Çalışmanın ilk yazarı, San Diego California Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde tıp ve radyoloji profesörü olan Susan Hopkins şöyle söylüyor: “Faaliyetle birlikte daha fazla çaba gösterildiği algılanıyor olabilir; fakat maske takmanın nefes alma faaliyetinde, kan veya diğer fizyolojik parametrelerdeki oksijen ve CO2 gibi gazlar üzerinde etkileri küçük boyutta hatta genelde tespit edilemeyecek kadar küçük.” .

Egzersiz fizyolojisinde ve stres altındaki akciğer araştırmalarında uzmanlaşan Hopkins, “Maske takarken yapılan egzersize yönelik fizyolojik tepkilerde, cinsiyet veya yaşla ilgili de farklılık olduğunu gösteren hiçbir kanıt bulunmuyor” diye ekliyor.

Dikkat edilmesi gereken asıl husus maskenin kimler tarafından kullanılacağı. Araştırmalarını genişleten uzmanlar, yaş veya eşey(cinsiyet) gibi faktörlerin bu konuda herhangi bir fark içermediğini söylüyorlar. Asıl tehlike arz eden şeyin herhangi bir akciğer hastalığına sahip olup olmamak olduğunu belirten bilim insanları, şiddetli bir akciğer hastalığı olan kişilerin önce doktoralarıyla görüşmesi gerektiğini vurguluyor.

KAYNAKLAR:

1. Scott LaFee/San Diego California Üniversitesi. 2. https://popsci.com.tr/maskeler-fiziksel-egzersiz-sirasinda-akcigerin-calismasini-etkilemiyor/

Özden GÜLÜM
Dersim Anadolu Lisesi
Biyoloji Öğretmeni

ŞU AN YA DA HİÇBİR ZAMAN

Son yüzyılda dünya üzerindeki insan nüfusu artışı, doğal kaynaklar üzerindeki tahribatı da aynı ölçüde arttırmıştır. Öyle ki bu tahribat doğal kaynakların kendisini yenileyebilmesine imkân tanımayacak, insan türünü geri dönüşü olmayan ya da iyi halde bile ziyadesiyle zor olan bir yola sürükleyecek boyuta gelmiştir. Bu durumdan elbette su döngüsü de nasibini almaktadır. Suya olan bağımlılığımız yalnızca temel beslenme ihtiyaçlarımızla ilgili değildir. Su döngüsü üzerindeki tahribat doğrudan ya da dolaylı olarak sosyal yaşamı, ticareti, ekonomiyi,eğitim ve sosyal hizmetleri kısacası yaşamın olmazsa olmaz diğer tüm alanlarını etkilemektedir.

Esasen su döngüsü kendisini yenileyebilir bir niteliktedir. Konuya hâkim herkesin bildiği üzere su doğada kaybolmaz, sadece döngü içerisinde şekil değiştirerek yeryüzüne geri gelir. Dünyanın %70 su ile kaplı ,tüm bu suyun sadece %2.5' i tatlı su, erişebildiğimiz tatlı su %1 den bile az… Türkiyede suyun %75 tarımda, %10 sanayide ve %15 evlerimizde tüketiyoruz. Türkiyede Kişi başı su ayak izi 1615 metreküptür.Günlük temel ihtiyaç olarak gördüğümüz su tüketimi ; Diş fırçalama 6 lt,el yüz yıkama 4 lt,sifon 15 lt,10 dk Duş 120 lt …ortalama 2.5 lt içme ve günlük kullanımlar kişi başı 216 ltdir.

Endüstriyel üretim, doğanın kısa vadede çözümlenir yapısı olmayan aksine kirletici özelliği bulunan başta plastikler ve diğer kimyasallarla kirletilmesi su döngüsünün bozulmasındaki öncelikli sebeptir. Bu maddelerin kirleticiliği öyle yüksek seviyelere ulaşmıştır ki denizlerden yükselen mikro plastik parçacıklar gökyüzüne yükselerek ve yağmurla geri dönerek binlerce metre yükseklikteki doğal dağ kaynak sularına karışmıştır. Her bir birey kendi üzerine düşen sorumluluğu alarak suyu daha bilinçli, daha tasarruflu kullanmanın yolunu bulabilir. Bu bilincin gelişmesi ve oturması adına eğitim kurumlarımız öncül kurumlar niteliğindedir. Birey ve toplum olarak radikal yaklaşımlar yapmak gerekir. İnsanlarda farkındalık kazandırılarak sürdürülebilir bir yaşam tarzı benimsenmeli…

Suyu mevcutken korumamız gerekir…

Kerem KARAKOÇ
Dersim Anadolu Lisesi
Biyoloji Öğretmeni

Elif Güntaş İlkokulu 4-C sınıfı öğrencileri öğretmenleri Şafak ÖZCAN ile birlikte yaklaşık iki yıldır sınıf ortamını tasarım beceri atölyesi olarak kullanarak 20 ayrı kalıpla saksılar,biblolar,magnetler,yapma çabası içindeler. Kısıtlı imkanlarla yürütülen bu güzel emek öğrencilere üretime katılma,girişimcilik ruhu kazanma, bilgi ve becerilerini özgürce yaşam pratiğine yansıtma,sanatı sanatçıyı tanıma imkanı sunmaktadır.

Öğrencilere kendilerini yaratıcı olarak ifade edebilecekleri fırsatların ve araçların sunulduğu öğrenme ortamlarına örnek teşkil edecek bu çalışmanın,kısa süre içerisinde İl Milli Eğitim Müdürlüğümüz bünyesinde açılacak olan tasarım atölyelerinde geliştirilerek devam etmesi planlanmaktadır.

Munzur'dan Uluslararası Golf Şampiyonluklarına: Ulaş-Savaş Karataş Kardeşler

Golf, doğa içinde özel olarak yapılmış bir sahada, birbirinden farklı özelliklere sahip özel golf sopaları ve belirli standartlardaki toplar ile oynanan bir oyundur. Sahanın tüm çukurlarını golf topuna en az vuruş yaparak tamamlama hedefine dayanır. Golf, benzer spor dallarından 3 belirgin özelliği ile ayrılır: 1-Golfün, çok geniş bir alana yayılan ve hiçbiri diğeriyle aynı ölçüde olmayan sahalarda oynanması 2- Topların en az vuruşla hedef olan çukurlara sokulmasının amaçlanması 3- Rakip müdahalesinin olmaması, oyunu en iyi şekilde tamamlamanın tümüyle oyuncuya bağlı olmasıdır. 1574'den beri oyunlara ev sahipliği yapan İskoçya'daki St. Andrews Golf Sahası, golfün anavatanı olarak bilinmektedir. Edrick "Tiger" Woods, 2005 tarihinden itibaren golf sporunun bir numaralı isimlerinden birisidir. İyi bir atışı kötü olandan ayırt eden çok ince bir çizgi ile ayrıntı oyunu olan golf, hem aşırı zor olması hem de bağımlılık yapmasıyla ün kazanmıştır. İlk golf sahaları daha çok otlaklardan oluşmakta idi. Kuş gübreleri ve denizden gelen yağışlar, çimleri canlı tutmakta, golf sahası için ayrıca bir bakım gerekmemekteydi. Bunun yanında otlayan hayvanlar çimlerin aşırı büyümesini engelliyor, İskoçya kıyılarının kumlu toprağı ise mükemmel bir drenaj sağlıyordu. Dolayısı ile golf sahaları için ideal alanlar, hali hazırda bitki örtüsü ve yeryüzü şekilleri golf sporu için uygun, değiştirilmesi kolay, iklimi yumuşak ve yağışlı, toprağı verimli, yeterli yüzölçümüne sahip olan arazilerdir.

Türkiye'de ilk golf sahası İngiliz Büyük Elçisi tarafından dönemin padişahından izin alınarak açılmıştır. Golf sporu, Türkiye'ye 1895'te İstanbul Kulübü'nün kurulmasıyla girdi. Bu kulübün 12 delikten oluşan sahası 1914 yılı sonuna kadar Okmeydanı'nda bulunuyordu. Bu arada 1911 yılında Bebek yakınında kurulan Boğaziçi Golf Kulübü varlığını 1923 yılına kadar sürdürdü. İstanbul Golf Kulübü ise 1920 yılında Maslak'ta yeni bir saha açtı. 1922'de kulüp binası inşa edilerek delik sayısı 18'e çıkarıldı. İstanbul Golf Kulübü, 1952 yılında Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nce tescil edilerek Türkiye Tenis Federasyonu'na bağlandı. Yeni Levent'te bulunan alan, aynı arazinin 1972 yılında Harp Akademileri Komutanlığı'na geçmesiyle daraltıldı ve 9 delikli oldu. İstanbul Golf Spor İhtisas Kulübü adıyla faaliyet gösteren ve dünyanın en eski kulüplerinden biri olan özelliğini taşıyan kulüp, bugün çeşitli turnuvalara ev sahipliği yapıyor.

Savaş Karataş 1977'de ve Ulaş Karataş 1982 yılında Tunceli'de doğdular ve çocuklukları burada geçti. Aile 1992 yılında İstanbul'a göçtü. Bir müddet sonra aile İstanbul Göktürk Köyü'ne taşındıkları zaman Savaş ve Ulaş kardeşler golf ile tanıştılar. Savaş ve Ulaş kardeşlerin yanı sıra bir kardeşleri de golf sporunu profesyonel olarak yapmakta ve diğer yedi kardeş ise başka mesleklerde çalışmaktadır. İşe caddy (top toplayıcı) olarak başladılar. Daha sonra bu sporda önemli başarılara imza atarak uluslararası turnuvalarda Türkiye'yi temsil ediyorlar. Savaş eskiden caddy'lik yaptığı Kemer Golf Kulübü'nde İstanbul sosyetesinin golf hocalığını yapmaktadır. Golf Milli Takımı'na seçilen Ulaş pek çok uluslararası başarıya imza attı.

Elif KORAP'in Tuncelili kardeşlerle Milliyet Gazetesi'nde yaptığı röportaj;

Golfçü olmanızı Tunceli'deki akrabalarınız nasıl karşıladı?

Savaş: Golfün ne olduğunu bilmiyorlardı. Televizyondan görmüşler. Magazin programlarında da çıkınca iyice tanıdılar. Tuhaf sorular soruyorlardı gittiğimde. Saatlerce bir topun peşinden gitmek onlara delilik gibi geliyor. Tunceli'nin yapısı da golfe uygun değil. Hem ekonomi hem de iklimi açısından. Uygun çim, golfe uygun arazi bulmak çok zor.

Siz nasıl anlatıyorsunuz onlara?

Ulaş: Golf doğal bir alan içinde 18 parkurda oynanan bir oyun. Amaç topu en az vuruşla deliğe sokmak. Bir parkur yaklaşık 5-6 kilometre. 4-5 saat sürer. En çok 14 sopa taşıyabilirsiniz.

Hangi ülkelerde oynadınız?

Ulaş: İngiltere'de, üç kez İsrail'de, Yunanistan'da, Tunus'ta Türkiye'yi temsil ettim. Bu sene de gideceğim.

Savaş: 1997'de BMW Turnuvası'nı kazandım. Finali Portekiz'de oynadım. Orada ve Lübnan'da sekizinci, İsrail'de altıncı oldum. Amacım profesyonel olarak Avrupa'da oynamak.

Kimlerle golf oynuyorsunuz?

Savaş: Mustafa Koç, Kaya Çilingiroğlu, diş doktoru Galip Gürel, Dr. Önder Çerezcioğlu'yla oynuyorum. Bizimle oynamak istiyorlar çünkü iyi oynuyoruz, onlara yardım ediyoruz.

Ulaş: Ahmet Ağaoğlu, Mustafa Koç, Kaya Çilingiroğlu'yla oynuyorum.

"İngiltere'de Türkiye'yi temsil ettim"

Golf oynamaya nasıl başladınız?

Göktürk, Kemer Golf Kulübü'ne çok yakın. Köyün çocukları gibi abim de orada çalışıyordu. Ben de caddy'lik yapıp çanta taşımaya başladım. Beş-altı yıl caddy'lik yaptım, bu arada oynamayı öğrendim. Cumartesi-pazarları harçlığımı çıkarıyor, hafta içi de gidip kendim oynuyordum. Yeteneğimi fark ettiler. İlk olarak 1998'de Türkiye Gençler Şampiyonası'nı kazanıp İngiltere'de Türkiye'yi temsil ettim. Mustafa Koç'un desteğini gördüm. Kemer'de bana çeşitli imkânlar sağlanmaya başlandı. Golf malzemesi, istediğim zaman oynayabilme gibi. Sonra da Golf Milli Takımı'na seçildim. Bir-iki sene önce keşfedilmeseydim, belki de boşta geziyor olacaktım.

Eğitiminize devam edebildiniz mi?

Geçen yıl Spor Akademisi'ni kazandım. Fakat Akdeniz Oyunları'na katıldığım için kayıt olamadım. Aslında Akdeniz Oyunları'na katılan sporcular için kayıt süresi bir ay uzatılmış ama ben takip edemediğimden kaçırdım. Umarım bu yıl gireceğim.

Hâlâ Göktürk'te mi yaşıyorsunuz?

Ailem orada ama ben Klassis Golf Kulübü'nde kalıyorum. Burası Ahmet Hamoğlu tarafından Milli Takım'a tesis olarak verildi. Göktürk'te çocuklar artık golfçü oluyor. Eskiden çayırlarda futbol oynarlardı. Şimdi tahta sopalar ya da abilerinin getirdiği golf sopalarıyla golf oynuyorlar. Çocukların yüzde doksanı golfe gidiyor. Zaten Kemer'de oynarken karşıda Göktürk'ü görüyorsunuz.

Göktürk Köyü'ne taşınmadan önce haberdar mıydınız golften?

Hayır. Tunceli'de insanlar golfü son birkaç yılda televizyondan gördüler. Göktürk Köyü'ne taşındığımızda, buradaki çocukların golf oynamaya Kemer Golf Kulübü'ne gittiklerini gördük. Biz de gitmeye başladık. Orada caddy'lik yapıyorduk. Sonra buna yeteneğimiz olduğu keşfedildi ve oynamaya başladık. 10 kardeşiz. Hepimiz golf oynuyoruz ama bir tek Ulaş ve ben profesyoneliz. Şu an 40'a yakın öğrencim var.

Köylüler memnun mu çocuklarının golf sevgisinden?

Türkiye'de sakinleri golf oynayan tek köydür herhalde Göktürk. Köyde çocukların elinde golf sopalarını görürsünüz. Futbol da oynuyorlar ama golfe olan sevgi ve ilgileri ayrı. Buradan pek çok golfçü çıktı. Kemer Golf Kulübü'nde şu an yaklaşık 60 Göktürk'lü çalışıyor. Bunların yaklaşık 20 tanesi de Tuncelili. Bizim köyün çocukları golfçü oluyor. Yaşlısından gencine kadar tüm köylüler golfü çok yakından tanıyorlar. Kemer Country çevre okullardaki 9-10 yaş arasındaki çocukları alıp ücretsiz ders verecek. Bu projeyi üyeler finanse ediyor.

Türkiye'de Göktürklüler dışında kimler golf oynuyor?

Zengin kısmı oynuyor, başkası değil. Çünkü Türkiye için pahalı bir spor. Çok az sayıda golf sahası var. Devlete ait bir golf alanı yok. Yurtdışında devletin, belediyelerin halka açık sahaları var. Çok ucuza gidip oynayabiliyor insan. Ama Türkiye'de kimse oynayamıyor.

Ne kadar harcamak gerek golf oynamak için?

İyi bir set yaklaşık 2 bin doları bulur. En düşüğü ise 500-600 dolara çıkar. Bir kulübe üye olmanız gerekiyor. Örneğin Kemer'e dışarıdan gelenler en fazla senede altı kez oynayabiliyor. 18 çukur üzerinden fiyat kesiliyor. Hafta sonları 108 milyon lira(eski para birimi), hafta içi ise 80 milyon lira(Eski para birimi). İster beş saat, ister üç saat oynayın. Tabii bir de öğrenmek için ders alacağınızı düşünün. İki ayda sahaya çıkacak duruma gelinebilir.

Sonuç Yerine

Ulaş Karataş: "Tunceli'de gökyüzünde giden uçaklara bakıyordum, şimdi onların içinde dünyayı geziyorum" diyerek hayallerine ulaştığını belirtir. Tunceli, dört tarafı dağlarla çevrili kısıtlı çalışma alanları olan bir şehirdir. Bu şehirde doğan çocukların başarılı olmaktan başka şansı maalesef yoktur. Bu nedenle de her alanda çok çalışarak başarıya ulaşmak gibi bir gayeyi kendilerine şiar edinmektedirler. Spor, müzik ve resim gibi alanlarda ve bilimsel faaliyetlerde çok başarılı Tuncelili hemşerilerimizin olduğunu görmek elbet de sevindiricidir. Tunceli'de ki öğretim kurumlarında okuyan öğrenciler Savaş-Ulaş Karataş kardeşlerin başarılarını okuduktan ve gördükten sonra kendilerine dersler çıkaracak başarının anahtarlarını onların yaşam öykülerinde bulacaklardır. Hayal kurmanın ne kadar güzel ve hayallerin gerçekleştiğini görmenin ne kadar muhteşem olduğunu anlayacaklardır. Hayallerini gerçekleştirme uğruna çok çalışmak da en büyük mutluluktur.

Kaynakça
ÇETİN, Gürel, Dünya'da Golf Turizmi ve Türkiye'de Golf Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof.Dr. Füsun İstanbullu Dinçer, İstanbul 2008.
ERGÜVEN, Emre, Spor Kitabı Oyunlar-Kurallar-Taktikler-Teknikler, NTV Yayınları, Ofset Filmcilik ve Matbacılık San. Ve Tic. Aş. Haziran 2008.
https://tgf.org.tr/upload/pdf/tgf_pdf_5836ac8dd1ee5-.pdf. (Erişim Tarihi: 21.11.2020.)
https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye%27de_golf. (Erişim Tarihi: 21.11.2020.)
https://www.milliyet.com.tr/pazar/bu-koyun-cocuklari-golfcu-oluyor-5216587. (Erişim Tarihi:21.11.2020.)
http://arsiv.ntv.com.tr/news/148547.asp. (Erişim Tarihi:21.11.2020.)
http://astroloci.com/golf-sporu-ve-kurallari. (Erişim Tarihi: 22.11.2020)
https://ayyildizgazetesi.com/haber-39433-Golf-Mad-Pro-Am-Golf-Turnuvasi-Sona-Erdi.html. (Erişim Tarihi:22.11. 2020)
https://www.gettyimages.com/detail/news-photo/savas-karatas-of-turkey-in-action-during-the-second-round-news-photo/98762217. (Erişim Tarihi: 22.11.2020)

Ekler:

EK 1: Golf Oyuncuları ve Golf Sahası

EK 2: Ulaş Karataş

EK 3: Savaş Karataş

[1] *https://tgf.org.tr/upload/pdf/tgf_pdf_5836ac8dd1ee5-.pdf. (Erişim Tarihi: 21.11.2020.)*
[2] *Emre Ergüven, Spor Kitabı Oyunlar-Kurallar-Taktikler-Teknikler, NTV Yayınları, Ofset Filmcilik ve Matbaacılık San. Ve Tic. Aş. Haziran 2008, s.312.*
[3] *Gürel Çetin, Dünya'da Golf Turizmi ve Türkiye'de Golf Turizmi Potansiyelinin Değerlendirilmesi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Prof.Dr. Füsun İstanbullu Dinçer, İstanbul 2008, s.4-5.*
[4] *https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye%27de_golf. (Erişim Tarihi: 21.11.2020.)*
[5] *Ulaş Karataş ile yapılan telefon görüşmesinde bu bilgilere ulaşılmıştır.*
[6] *https://www.milliyet.com.tr/pazar/bu-koyun-cocuklari-golfcu-oluyor-5216587. (Erişim Tarihi:21.11.2020.)*
[7] *http://arsiv.ntv.com.tr/news/148547.asp. (Erişim Tarihi:21.11.2020.)*
[8] http://astroloci.com/golf-sporu-ve-kurallari. (Erişim Tarihi: 22.11.2020)
[9] https://ayyildizgazetesi.com/haber-39433-Golf-Mad-Pro-Am-Golf-Turnuvasi-Sona-Erdi.html. (Erişim Tarihi:22.11. 2020)
[10] https://www.gettyimages.com/detail/news-photo/savas-karatas-of-turkey-in-action-during-the-second-round-news-photo/98762217. (Erişim Tarihi: 22.11.2020)

Nurgül DIVRAK
Tunceli Cumhuriyet Ortaokulu-Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

Umuda Fidan Dikmek

Bazı şeyler tarihten silinmek ister. Bazı şeylerin de hiç yaşanmamış olmasını dileriz. 2020 bence bu olaylardan, bu senelerden biri. Haksız mıyım? Peki hiç düşündünüz mü? 2020 bize ne kattı? Düşünün bir; ailenizin, arkadaşlarınızın, öğretmenlerinizin, o hiç sevmediğimiz akrabalarımızın ne kadar değerli olduğunu, oflayarak gittiğimiz işimizin, okulumuzun aslında gerçekten çok güzel bir yer olduğunu anlamadık mı? Peki soruyorum size, 2020 gerçekten de kötü bir sene mi?

Koronavirüs, yangınlar, depremler... Felaketler yılı 2020'ye hoş geldiniz. Arkanıza yaslanın, gösteri başlıyor. 2020 yılına diğer yıllardan bir farkı olmadan girdiğimizi zannettik. Fakat o ülkemizi depremle karşıladı. Evleri yıkılanlar oldu depremlerde, hayatını kaybedenler... Evde üzerimize yıkılan binalar, dışarıda virüs... Evet virüs... Her şey bilgisayar oyunu gibiydi. Ülkemize virüsün gelmesi ile olaylar birbirini takip etti. Ölümler geldi. Kısa süre sonra haberleri izlemekten bile korkar olduk. Online eğitime geçiş yaptık. Tüm gün sokağa çıkamaz olduk. Biz hasta olmamaya çalışırken, sağlık görevlileri ailelerinden, evlerinden uzak kalarak hastaları kurtarmak için gecesini gündüzüne kattı. Her şey o kadar birbirine girdi ki... Bazı şeylerin değerini yeni yeni anlamaya başladık. En basitinden yaşamın ne kadar güzel olduğunu gördük. Yaşamak için, yaşatmak için çabaladık. Elimizden geldiğince yardım etmek için çabaladık. Bazen öyle şeyler oldu ki umutsuzca bir köşeye çekilip pes etmek istedik fakat yapmadık bunu. Pes ettiğimizi düşünüp aslında daha da güçlendik. Şuan yaşıyorsak hâlâ umut vardır. Bunu hep biliyorduk. Unutsak da bazen, hatırlıyor ve daha güçlü kalkıyorduk ayağa. Tabii ki 2020 getirdiği zorluklarla bize sadece mücadeleyi öğretmedi. 2020 telefonlara, bilgisayarlara, televizyonlara, abur cuburlara bağımlı bir dünya çıkardı. Kilolar başımıza dert olurken bunun yanında teknoloji bağımlılığının getirdiği fiziksel rahatsızlıklarımız ortaya çıkmaya başladı. Çok şey değişti kısaca, bunlar bizi iyi veya kötü etkiledi fakat biz kötü olayların üzerinde o kadar yoğunlaştık ki iyilikleri göremedik. Peki ya geçmiş senede yaşadıklarımız bizi şu anda ve gelecekte ne kadar etkileyecek?

Sonuç olarak 2020 bizleri iyi etkileyecek çünkü iyi ve kötü bir şeyler yaşadık ve bu olaylardan ders çıkardık. Çıkardığımız derslere göre şekillendirdiğimiz hayat elbette eskisine göre çok daha iyi olacaktır. Geleceğe umutla bakmalı ve bir fidan dikmeliyiz. Onu büyütmeye çalışmalı, her daim gözümüzün önünde tutarak geçmişte yaptığımız hataları hatırlatmalı ve bir dahaki sefere aynı hataları yapmamalıyız. Sonucunda fidan büyüyüp ağaç olunca hedefimize ulaşacağız. 2021'de fidanlarımızın büyümesi dileği ile...

Zeynep Ahsen ŞAHAN
Munzur Ortaokulu- 7/E Sınıfı

YALNIZ AĞAÇ

Ağaç huzursuzca kıpırdadı yerinde. Tüm dalları sızlıyor, hareket etmek için dualar ediyordu. Yaprakları dökülünce birer birer, ellerini yukarı kaldırıyor ve şöyle diyordu, "Tanrım, ne olur koşabileyim, çocuklar gibi bende oyunlar oynayabileyim!" diyordu. O kadar üzgündü ki… Bu yüzden sinirleniyor, arkadaşlarına ters cevaplar veriyordu. "Senin yüzünden geç açacak bu sene meyvelerim! Ne kadar da bencilsin!" diyerek kızıyordu gökyüzüne. Bu öfkesi onun günden güne dışlanmasına sebep oldu. Gövdesinde saklanan sincaplar, gölgesine sığınan tavşanlar, köklerine tutunan çiçekler bile terk etti onu.

Bir gün birileri geldi ormana. Her yere fidanlar diktiler. Bir tane fidan da yalnız kalan ağacın tam yanına. Günden güne büyüdü umut veren fidan. Meyveler vermeye başladı.

Yeni çıkan meyvelerine güzel sözler söylüyor, onları sevgiyle büyütüyor, hayvanlara gülümsüyordu. Çocuğuymuşçasına sarılıyordu her birine. Tabi bunu gören yalnız ağaç şaşırıyor hem de öfkeleniyordu. Zira hiçbir zaman açan meyvelerine ne böyle sevgi göstermiş ne de dökülen yapraklarının ardından göz yaşı dökmüştü. Sonra bir gün merakla sordu umut ağacına:

-Nasıl bu kadar neşeli olabiliyorsun? Görmüyor musun, onlar koşuyor, eğleniyor, oyunlar oynuyor, dedi.

Bu cümleleri kalbini sızlattı birer damla yaş döküldü gözlerinden. Umut ağacı gülümsedi. Cevap verdi neşeli bir ses tonuyla:

-Bayım, rica ediyorum silin gözyaşlarınızı hem sizde koşuyorsunuz. Oyunlar oynuyorsunuz fark etmediniz mi? dedi.

Bunu duyan yalnız ağaç göz yaşlarını sildi şaşkınlıkla ona baktı, " Ama nasıl olur biz köklerimizle toprağa sımsıkı sarılırız onu asla terk etmeyiz ki bu dediğin imkânsız. Hem böyle yaşamadığımı biliyorum." dedi yine kibirli ve soğuk bir tonla konuşmuştu yalnız ağaç. Umut ağacı gökyüzüne kaldırdı başını, "Ah bayım, nasıl bilmezsiniz hayallerin gerçeği yansıttığını? Her hayal gerçek merdiveninde bir basamaktır oysa. " dedi. Gözleri kapanmış hayaller dünyasına dalmıştı. Sonra devam etti sözlerine. " Hem herkesin bir varoluş amacı vardır. Gökyüzü, bulutların evi olmak için var olmuştur. Bulutlar gözyaşlarını bize verebilmek için… Biz ise insanlara, hayvanlara fayda sağlamak için varız. Eğer bizler olmasaydık kim bilir ne yaparlardı değil mi? İyi ki varız. Hem duyduğuma göre herkes senin o eski sevecen hallerini özlüyormuş. Onlara özür borçlusun ama ondan önce kendine özür borçlusun. Zira kimse kendisi olduğu için üzülmemeli" dedi ve ona kocaman gülümsedi. Zaman su misali aktı. Güzel anılar birikti. Dostluklar kuruldu. Yalnız ağaç sevdi kendini. Sevdikçe dallanıp budaklandı. Bir yanı göğe bir yanı toprağa uzandı. Hayalleri de büyüdü. İki ağaç bir ömür sürecek dostluk kurdu. Birlikte dua ettiler:

"Tanrım beni böyle yarattığın için şükürler olsun sana"

Hayrunisa KURUCAN
Dersim Anadolu Lisesi-9/B

YAPAY ZEKA TEHDİDİ

Ben Dersim Anadolu Lisesi öğrencilerinden Kader Şahin.
Dünyamız için büyük bir tehlike ifade eden "Yapay Zeka"yı konu olarak seçtim. Gün geçtikçe teknolojinin ilerlediğinin farkındayız. İlerleyen teknoloji sayesinde günümüzde yapay zekayla ilgili çalışmalar sürdürülmektedir. Ön bilgi olarak yapay zekanın ne olduğunu açıklamakta fayda olduğunu düşünüyorum. Yapay zeka, bilgisayarın veya bilgisayar kontrolündeki bir robotun çeşitli faaliyetleri insanlara benzer bir şekilde gerçekleştirmesidir. Bu tanımı okuduğumuzda belki de yapay zekanın mükemmel bir teknoloji olduğunu düşünebiliriz. Ne de olsa hayatımızı kolaylaştırabilen robotlar pek de fena sayılmazdı. Fakat yapay zekanın beraberinde getireceği birçok sorunun meydana gelebileceğini tahmin edebiliyoruz. Örneğin yapay zekanın var olduğunu sayarsak bu durum birçok mesleğin kaybına neden olabilir. Bu meslekler bankacılıktan tutun da eğitim-öğretime kadar geniş bir bölümü kapsar. Tabiki de karşımıza çıkabilecek tek sorun bu değil. Kötü niyetli kişilerin eline geçerse çok büyük tehlikelere yol açabilir. Ortaya çıkabilecek sorunların en büyüğü de yapay zekanın insanlığın sonunu getirebileceği tehlikesidir.

Dünyanın önde gelen bilim insanlarından Stephen Hawking yapay zekanın insanlığın sonu olabileceğini söylemiştir. Bununla birlikte Elon Musk da yapay zeka tehdidi ile ilgili birçok uyarıda bulunmuştur. Bundan birkaç yıl ileriyi düşündüğünüzde tüm bu olayların yaşanması muhtemel görünüyor.

Yapay zekanın birçok faydası olabilir; fakat bizlere karşı oluşturduğu tehdit daha büyük. Bunları göz önünde bulundurduğumuzda belki de bu duruma dur deme zamanı gelmiştir.

Kader ŞAHİN
Dersim Anadolu Lisesi-10/A

SALGIN SÜRECİNDE DİL GELİŞİMİ

Ülkemizde yeni tip koronavirüsle (Covid-19) mücadele sürecinde, okul öncesi, özel eğitim kurumları, özel kreşler, gündüz bakımevleri ve çocuk kulüpleri alınan yeni tedbirler kapsamında yüz yüze faaliyetlerine ara verdi. Aynı zamanda çeşitli oyun alanları ve açık hava parkları da hem sosyal mesafe hem de hijyen kuralları nedeniyle çocukların uzak kalması gerektiği alanlar haline gelmiş ve tüm çocuklarımızın evlere hapsedilmesi sonucunda hareket etmeleri sınırlandırılmıştır. Bu da çocukların öğrenme, kendini ifade etme, akranlarıyla sosyal iletişim kurma ve yeni beceriler kazanmaya çalıştığı okul öncesi döneminde birtakım sorunları beraberinde getirmiştir. Çocukların içinde bulundukları yaş ve/veya gelişim dönemine salgın ve doğal afet gibi durumlarda okul öncesi dönemdeki çocuklarda yaygın olarak isteksizlik, oyuna odaklanmada güçlük, biberon kullanımı, parmak emme, tuvalet kazaları gibi kendi yaş ve gelişim düzeyiyle uyumu olmayan bazı davranışların yanı sıra, anne-babadan ayrılmama gibi durumların ortaya çıkması ihtimaldir. Ancak bilinmelidir ki hepimizi etkileyen böylesi süreçlerde yaşanan sosyal, duygusal, ruhsal ve davranışsal problemler zamanında müdahale ve alınacak önlem ile bu tür problemlerin kalıcı olmasının önüne geçilebilmesi mümkündür.

Dil Gelişimini Destekleyin

Evde vakit geçirdiğiniz bu süreç çocuk için bir kayıp değil aksine verimli olarak değerlendirebileceğiniz, çocuğunuzun dil gelişimini desteklemek için iyi bir fırsat. Çocuğunuzla bol bol konuşun. Çocuğunuzla beraber sözel iletişim yaratacak oyunlar, etkinlikler yaratın. Yaptığınız her şeyi sıkılmaksızın anlatmaya çalışın. Unutmayın ki çocukların dili kullanması için anlamaları, dili anlamaları için de konuşmaları tekrar tekrar duymaları gerekir.

Hepimiz farkında olmadan çocuklarla iletişim kurarken, çocuğun da dâhil olacağı iletişim yerine tek taraflı konuşmayı tercih ederiz. “Oyuncaklarını topla”, “yemeğini ye”, “ayakkabını giy” şeklinde konuşmalar yerine çocuğu iletişime dâhil edecek soru cevaplar kullanmalıyız.

Çocuğunuzla resimli kitaplar okumak son derece önemli. Çocuklarla kitap okurken öncelikle; yan yana oturarak, kitabın adını, yazarını, resimliyse resimde neler olduğunu söyleyebilirsiniz. Çocuğun hayal gücünü kullanmasını sağlamak için “acaba ne yapmak ister?” “sence neden böyle yapmış olabilir?” gibi sorular sorarak kendisini ifade edebilme becerisini geliştirmesine yardımcı olabilirsiniz. Aynı zamanda dinlediği hikâyeye dair resimlemeler yapmasını isteyebilir, dinlediğini ve anladığını görsele dökmesini isteyebilirsiniz. Böylece çocuğunuz siz ebeveynlere duygularını aktarma imkânı bulacaktır.

Çocuğunuzla Oyun Oynamaktan Kaçınmayın

Oyun, çocuğun farklı ilgi ve ihtiyaçlarına cevap veren ve çocuğun en çok haz aldığı, hem zihinsel hem de fiziksel gelişimlerinin daha sağlıklı olmasını sağlayan en doğal etkinliktir. Çocuklar, özellikle ebeveynleriyle birlikte yaptıkları aktiviteler sonucunda kendi yeteneklerini keşfeder ve sosyal ortama daha kolay adapte olurlar. Unutmayın ki oyunlar çocukları ilerleyen yıllardaki hayatlarına hazırlamasından dolayı ve çocukların hayata hazırlanabilmesi için önemlidir.

Uzun süredir evde kapalı kalan çocuklar bu durumdan çok sıkıldıkları için evde eğlenceli etkinliklere ihtiyaç duyarlar. Bu durum çocukların ebeveynleriyle kimi zaman çatışmaya sebebiyet verse de bu süreci çocuklarınızla daha verimli geçirmek ve onların sağlıklı gelişim süreçlerini desteklemek için hem eğlenceli hem de eğitici etkinlikler yapabilirsiniz.

Üstelik evde kaldığınız her anı evinizden çıkmadan keyifli ve üretken zamanlara da çevirebilmeniz mümkün. Çocukların isteyerek ve gönüllü olarak katılabileceği oyunlar, eğlenerek öğrenmelerine ve yaratıcılıklarını ortaya çıkarabilmelerine imkan sağlayacaktır.

Çocuklar oyun oynarken kendilerini olabildiğince özgür hissedebileceği ortamlar ararlar. Bu yüzden çocuğunuzun ev içerisinde zaman geçirip enerjisini atabilmesi için ufak tefek değişiklikler yapıp, birkaç düzenleme ile çocuğunuzun evin içinde keyifli vakit geçirmesini sağlayabilirsiniz.

Bu süreçte ebeveynlerin en çok şikâyet ettiği konuların başında çocukların telefon, tablet ve televizyon karşısında fazla zaman geçirerek ekran bağımlısı olmaları gelmektedir. Teknoloji çağında çocukların ekran başından kaldırmanın tamamiyle mümkün olmadığı konusunda hepimiz hem fikiriz. Ancak evde kaldığımız bu süreçte çocuklarınızla çocukluğumuzda oynadığımız misket, beştaş, sessiz sinema, tombala, resim tamamlama gibi oyunları anlatıp hep birlikte oynayabilirsiniz. Bu sayede hem çocuğunuzla aranızdaki bağı kuvvetlendirmiş olur hem de keyifli zaman geçirebilirsiniz.

Sportif Aktiviteler Yapın

Spor sadece fiziksel anlamda değil, aynı zamanda ruhsal, bilişsel, sosyal ve kişisel gelişiminde çocuklarımızın sağlıklı büyüme ve gelişmesinde de çok önemli bir katkı sağlar. Fiziksel aktivite ile yapılan spor çocukların özgüven kazanmalarına, bedenlerini tanımalarına, sosyalleşmelerine, dünyayı keşfetmelerine, sağlıklı büyümelerine ve gelişmelerine yardımcı olacaktır. Hareketsiz kaldığımız bu dönemde sabah egzersizleri yaparak güne hem dinç başlayabilir hem de sağlıklı yaşamınızı devam ettirebilirsiniz.

Çocuklarınızla evdeki minderler ile atlamayı, zıplamayı, yuvarlanmayı sağlayacak parkurlar yaparak eğlenceli sportif faaliyetler yapabilirsiniz. Çocuklarımıza sorumluluk vermek ve evdeki işleri paylaşmak için de güzel bir dönem. Masa kurma-kaldırma, odasını toplama, yemek yapmaya/çamaşırları asmaya yardım etme, evdeki çiçekleri sulama vb. aktiviteler hem çocuklarınızın ev işlerine dâhil edilmesi hem de kendi sorumluluklarını üstlenmelerini kolaylaştıracaktır.

Bu süreçte herkes üzerine düşeni yaparsa bizim için üzücü ve zor günleri geride bırakacağımızdan şüpheniz olmasın. Sadece biraz sabır ve fazlasıyla dikkat…

Sağlıklı günlerde bir arada olmak dileğiyle…

Nezahat GÜNDÜZ
Elti Hatun Anaokulu Rehber Öğretmeni

AİLECEK OYNUYORUZ

Şimdi hep birlikte çocukluğumuzu dinliyoruz… ".8-9-10 sağım solum sobe saklanmayan ebe." Evet hepimizin çocukluğundan gelip bizlere sarılan, bizleri gülümseten bir saklambaç anısı mutlaka vardır. Çocuklarımızın bütün zamanını evde geçirdiği çocukluk anılarına ebeveynler olarak mutluluk ve az önce kendi çocukluğumuzdan hissettiğimiz o sıcaklığı eklemek bizlerin elinde ve çok basit: Ailecek aşağıda yazan oyunları oynuyoruz. (Etkinliklere sadece yarış olarak değil eğlence olarak başlarsanız çok daha eğlenceli vakit geçirebilirsiniz.)

1. Evde herkesin beraber yarışacağı bir parkur kurun ve zaman tutarak en kısa sürede parkuru tamamlamaya çalışın. En kısa sürede parkuru tamamlayan kişiye diğer aile üyeleri güzel dileklerini iletip alkışlasın.

-Parkur oluştururken sandalyeler, minderler, çamaşır sepetleri, çamaşır askılığı, duvarlar arasında yapıştıracağınız bantlar, kaşıkla taşıyacağınız küçük toplar size yardımcı olabilir. Evdeki imkanlarınıza göre parkuru çeşitlendirebilirsiniz.

2. Oyun hamurunuzu kendiniz hazırlayarak ailecek eğlenceli vakit geçirebilirsiniz. Her yaşta bireyin hayal dünyasının yansımasını oluşturan bu etkinlikle siz de ailecek hamurdan hayaller resmi yapabilirsiniz.

-Oyun hamurunuzu hazırlama için 2 su bardağı un, yarım su bardağı tuz ve alabildiği kadar su yeterli olacaktır. Renk veren meyve veya sebze sularını da ekleyip renkli oyun hamuru elde edebilirsiniz. Unutmayın yaşı kaç olursa olsun çocuğunuz sizinle beraber hamur yapıp oynamaktan mutluluk duyacaktır.

3. Tuz Seramiği Yapın: 1 Bardak tuz, 1 bardak un ve su karıştırılarak ele yapışmayan yumuşak bir hamur elde edilir. Daha sonra istediğiniz şekli verdiğiniz hamurları 150 derece fırında 30 dk pişirin. Kuruyan hamurları istediğiniz renklerde boyayın.

4. Kağıttan uçak ve gemi yapıp yarışmalar düzenleyin. Uçakları hazırladıktan sonra yere belli aralıklarla puanlar yerleştirin. En çok puanı toplayan kişiye diğer aile üyeleri güzel dileklerini iletip alkışlasın. Gemileri de geniş bir kaba koyduğunuz su içerisinde yüzdürüp çeşitli yarışmalar düzenleyebilirsiniz.

5. Ailecek Kavanozdan Mumluk Hazırlayın: Mumluk hazırlamak için bir cam kavanoz, mum ve istediğiniz şekillerde kesip kavanoza yapıştıracağınız kağıtlar size gerekli olan malzemelerdir.

6. Sıcak Soğuk Oynayın: Aile bireyleri arasından bir ebe seçilir. Saklamak için bir nesne seçilir. Ebe oyun alanının dışına çıkartılıp geride kalanlarla birlikte bu nesne saklanır. Ebenin görevi bu nesneyi bulmaktır. Ebeyi, diğer çocuklar nesneye yaklaştığında "sıcak" nesneden uzaklaştığında ise "soğuk" diyerek yönlendirirler. Ebe nesneyi bulunca kendi istediği birisini ebe seçer. Ebeye belli bir süre verilerek de oynanabilir. Büyük çocuklarda aynı anda saklanan nesnelerin sayısı arttırılabilir.

7.Pazara Gittim: Oyuncular halka şeklinde oturur. İçlerinden biri oyunu "Pazara gittim ve ELMA aldım." diyerek başlatır. Yanındaki oyuncu bir önceki oyuncunun çarşıdan aldığı şeyi aynen söyler ve üzerine bir meyve-sebze daha ekler. Örneğin "Pazara gittim ELMA, MUZ aldım". Üçüncü oyuncu da ikinci oyuncunun söylediğinin aynısını söyler ve bir

meyve sebze daha ekler. Oyun bu şekilde her oyuncuda yeni bir meyve-sebze eklenerek devam eder. Alınan meyve-sebzelerin sırasını karıştıran ya da unutan oyuncu yanar ve oyundan çıkar. Diğerleri en baştan başlayarak oyunun tekrar eder.

8. Ellerim Yerde Oyunu: Bütün aile bireyleri halka şeklinde yere oturur. Ortaya seçilen bir eşya konur. Sırayla elim gözümde, elim kulağımda, elim yukarda gibi farklı talimatlar verilir. En son elim yerde denildiğinde ortadaki eşyayı alan ilk kişi oyunu kazanır.

9. Mutluluk Şemsiyesi: Evde bir şemsiye açıp altına girin. Bu şemsiye mutluluk şemsiyesi olsun ve bütün aile üyeleri sırasıyla en mutlu olduğu anısını anlatsın.

10.Aynı boyutta kestiğiniz kağıtlara her şekilden iki farklı kağıtta olacak şekilde üçgen, kare, çiçek gibi farklı şekiller çizin. Daha sonra bu kağıtları karıştırıp ters olarak yere dizin. Aynı olan şekilleri bulmaya çalışın.

11. Yere mavi bir örtü serin. Orası sizin deniziniz olsun. Üzerinde sizin ve çocuklarınızın hayal gücüne göre yüzebilir, gemi yüzdürebilir veya balık tutabilirsiniz.Aynı örtüyü farklı bir gün gökyüzü yapıp uçurtma uçurup veya bulut, güneş gibi şekiller çizebilirsiniz.

12.Çocuk Ve Ebeveyn Yer Değiştirirse: Siz çocuk olun çocuğunuz da siz olsun. Birbirinizin gözünden kendinizi dinleyin. Anlaşmazlık yaşadığınız birçok konunun sebebi hakkında oyun sonunda fikir sahibi olabilirsiniz.

13.Sevgi Yumağı: Bütün aile üyeleri yan yana dizilir. Sırayla herkes diğer kişilerin önüne gidip ona bakarak sevdiği özeliklerini o kişiye söyler. Böylelikle herkes kendisiyle ilgili sevilen özellikleri hakkında fikir sahibi olur.

14. Büyük bir kağıdınız varsa o kağıda yoksa yan yana yapıştırarak elde ettiğiniz büyük kağıda ailecek bir resim çizin. Daha sonra bu resmi boyamak için çeşitli renklerdeki bakliyatlardan faydalanın.(Yeşil mercimek, pirinç gibi),

15.Yerden Yüksek: Minder, sandalye, koltuk gibi güvenliğinizi tehlikeye sokmayacak eşyaları yerleştirerek yerden yüksek oynayın.

16. Sinema Günü: Bir akşam önceden çocuğunuza yarın evde sinema günü olacağını bu nedenle film seçip biletler hazırlamasını istediğinizi söyleyin. Sonra o hazırlıklarını tamamlayınca beraber mısır patlatarak filmin keyfini çıkarın.

17. Eski aile albümleri ve fotoğraflarını inceleyip sohbet edin. Çocuğunuza bebekliğinden veya kendi çocukluğunuzdan bahsederek sohbeti renklendirin.

18.Sizin küçükken oynadığınız oyunları anlatarak bir tanesini çocuğunuzla beraber oynayın. Eğer bu şekilde çok oyun varsa her gün nostaljik oyun saati yapıp farklı oyunları oynayabilirsiniz. Kibrit çöpü toplama, 5 taş, isim şehir gibi…

19.Aile üyelerinden birisi kendi uydurduğu bir masala başlasın. Belli bir süre anlattıktan sonra diğer aile bireyi devam etsin. Bu şekilde herkes masala katkı sağladığında uygun şekilde masal sonlandırılsın. Artık sizin ailenizin de kendi masalı olmuş olsun.

20.Her gün bir türkü dinleyin,bir şiir okuyun. Bir yazarın, bir ressamın, bilim adamının hayatını öğrenin.

21.İşaret Dili: İnternetten faydalanarak herkes işaret dilinde 5 farklı kelime öğrensin. Gün içinde herkes hazır olduğunda öğrendiği kelimeleri diğer aile bireylerine öğretsin.

22. Nedir Bu? Çeşitli yiyeceklerden oluşan bir tabak hazırlayın. Seçtiğiniz bir aile üyesi gözleri kapalıyken tattığı yiyeceklerin ne olduğunu bilmeye çalışsın.
23.Mutfağınızda yer alan bütün baharatları beraber koklayıp ne olduklarını çocuğunuza öğretin.
24. Ev işlerinde çocuğunuzdan yardım isteyin ve yaşına uygun beceriler kazandırın. Nevresim değiştirme, çamaşır asma, kahve pişirme, çay demleme, meyvelerden renkli tabaklar yapma, salata hazırlama, düğme dikme gibi.

Ayşe BULUT
Munzur Ortaokulu Rehber Öğretmeni

İYİ VE KÖTÜ

Hiç düşündünüz mü, bizim iyi dediğimiz şeyler başka biri veya başka bir toplum için ya iyi değilse? Çoğu kişi için iyi ve kötü kavramı aynı denebilecek kadar benzerdir. Mesela birine yardım etmek iyi bir şey gibi gelebilir veya gelmeyebilir aslında her iki görüş de normaldir. Çünkü kişi küçük yaştayken aileden, çevreden, toplumdan ve medyadan gördüğü hareketleri ve toplumda bu hareketlerin karşılanma şekline göre kendi hareketlerini şekillendirir. Bir suçlu düşünün. Bu suçlu hırsızlık yapmış. Size göre bu nasıl bir davranıştır? Tabi ki kötü dediğinizi duyar gibiyim. Fakat suçlu şahsın çevresinde belki bu davranış bolca yapıldığından normal geliyordur veya ailesinden biri hırsızdır ve bu yüzden ona hırsızlık normal geliyordur. İte bu birey çevresindekiler tarafından hırsızlığa manipüle edilmiştir. İşte bu da suç işleme oranını arttıran bir etkendir. Bir örnek daha vereyim güler yüzlü olmak iyi bir özelliktir değil mi? Fakat Ruslar için aynı şeyi söyleyemem. Ruslar yabancılara hiç gülümsemezler sadece yakınlarına gülümserler. Peki sizce kötü davranışlara bireyi yönlendiren tek etken toplum mudur? Tabi ki hayır. Bana göre bu etkenlerin en önemlilerinden olan eğitimdir.

Mesela Japonya'da çocuklar ilk olarak okuma- yazma, matematik değil ahlak kurallarını öğreniyorlar. Yani ilk hedefleri düzgün birey yaratmak fakat ülkemiz için aynı şeyi söyleyemeyeceğim. Bu da üzücü bir durum. Yeni bir etken daha geliyor hazır mısınız? Bu benim için en önemli ve son etken.

SOSYAL MEDYA VE MEDYA ARAÇLARI

Hiç fark ettiniz mi? Haber izlerken çıkan hırsızlık, cinayet ve gasp olaylarına şaşır-mamaya başladınız değil mi? Çoğunuzun bu durumda olduğunu tahmin ediyorum. Aslında bu normal bir şey çünkü ülkemizde her gün bu tarz diziler yayınlanıyor ve bu dizileri milyonlar izlediğinden ve her gün bunları gördüğümüzden artık bu durumu istesek de istemesek de normalleştiriyor. Bu da haberlerde her gün gördüğümüz suç olaylarına dönüşüyor. Bu olayları engellemek istiyorsak RTÜK bu tarz dizileri kaldırmalı veya gerekli yerleri sansürlemeli ve devlet medya aracılığıyla bu tarz şeylerin normal olmadığı hakkında halkı bilgilendirip bilinçlendirmeli.

Yekta Beren GÖK
Munzur Ortaokulu 7/E Sınıfı

MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ YARIYIL ETKİNLİKLERİ REHBERİ

Sayın Veli, lütfen çocuğunuzla her gün aşağıdaki etkinliklerden birini yarıyıl tatili süresince yapın.

- ✓ Bir sokak hayvanı besleyin.
- ✓ Kurabiye yapın.
- ✓ Sandalye kapmaca oynayın.
- ✓ Bir saksı edinip çiçek dikin.
- ✓ Salata yapın.
- ✓ Şarkı söyleyin.
- ✓ Sıcak/soğuk komutlarıyla saklanan nesneyi bulmaya çalışın.
- ✓ Kitap okuyun.
- ✓ Bir aile büyüğünüzü arayın.
- ✓ Meyve tabağı hazırlayın.
- ✓ Kahvaltı hazırlayın.
- ✓ Parka gidin.
- ✓ Birbirinize sevginizi ifade edin.
- ✓ Halay çekin/dans edin.
- ✓ Zeka oyunları oynayın.
- ✓ Resim çizin.
- ✓ Birbirinize akrostiş (adınızın ilk harflerinden şiir) yazın.
- ✓ Bulmaca çözün, yapboz yapın.
- ✓ Düğme dikin.
- ✓ Doğanın sesini dinleyin.
- ✓ Bulaşık yıkayın.
- ✓ Kuşlar için pencerenizin önüne bir kap su ve yem koyun.
- ✓ Evin tozlarını alın.
- ✓ Yürüyüşe çıkın, ip atlayın.
- ✓ Birbirinize sarılın.
- ✓ Kardan adam yapın.
- ✓ Oyuncakları temizleyin.

Seda ÖZ
İngilizce Öğretmeni
AR-GE Birimi

OKUDUKÇA ÇOĞALIR İNSAN

Hayatı anlamlı kılan dostları olmalıdır insanın bu hayatta. Hiç kuşkusuz "okumak" bir dostluk biçimidir. Kitaplar da en samimi dostlarımız.

Okuduğumuz her kitap aydınlığa açılan bir kapıdır aslında. Çünkü kitaplar düşüncelerimizi güçlendirerek sisleri yırtıp aydınlığa varmamızı sağlar.

İnsanlar kitaplardan çeşitli bilgiler öğrenerek daha bilgili ve kültürlü olurlar. Bilmediğimiz birçok şeyi kitaplar sayesinde öğreniriz.

Her çeşit kitabı okumalı insan. Farklı zamanlarda farklı hayatlara tanık olmalı, yüreğindeki gücü ortaya çıkarmalı insan. Hayata bir tek pencereden değil, farklı pencerelerden bakabilmeli insan. Okuyarak karanlıkları yok edip, aydınlığa çıkabilmeli insan. Kitap okumayı alışkanlık haline getirmeli, okumadığında kendini aç hissetmeli insan.Okuyarak hayatın zorluklarına karşı kendini güçlendirmeli insan. Kitapların kıymetini bilmeli, evinde bir dost meclisi kurmalı insan. Okuyarak kendini donatmalı, etrafına ışık saçmalı insan. Okuyarak yolundaki engelleri aşmalı, hayatta sağlam adımlarla yol almalı insan. Okuyarak cahillikten kurtulmalı, bilime hizmet etmeli insan. Okuyarak hayatın bütün güzelliklerini görüp, bir çiçeğin önünde eğilmeli insan.

OKUDUKÇA HAYATIN TADINA VARMALI, OKUDUKÇA ÇOĞALMALI İNSAN…

Zekine KANIK BULUR
Elif Güntaş İlkokulu
Sınıf Öğretmeni

KENDOKU

Kendoku: Japon matematikçi Tetsuya Miyamoto tarafından 2004 yılında icat edilen aritmetik ve mantığa dayalı bir oyundur. Kenken, mathdoku, calcudoku gibi isimleri de mevcuttur.

3×3 4×4 5×5 6×6 vs. versiyonları mevcuttur. Her yaştan insanın oynayabileceği bir oyun olup kuralları da oldukça basittir. Örneğin 4×4 kendokuda her satıra ve her sütuna 1' den 4' e kadar olan rakamları bir defa yazmak zorundasınız. Tabi bu arada +,-,/ ve x işaretlerine dikkat etmelisiniz.

Örneğin 12 x in yazılı olduğu üç kutucuk var, siz bu üç kutucuğa çarpımları 12 olan üç rakam yerleştirmelisiniz.

ÖRNEK ÇÖZÜM:

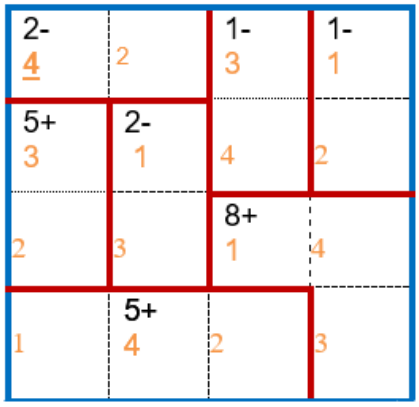

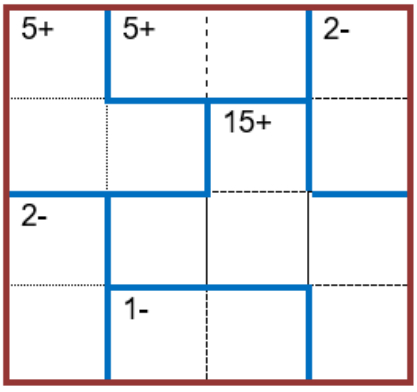

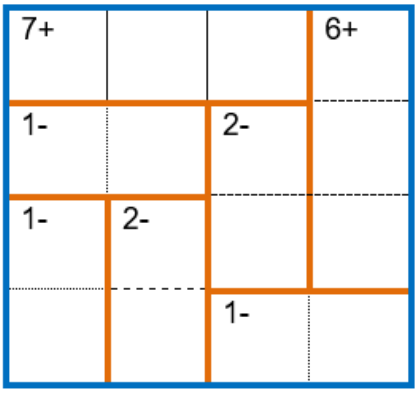

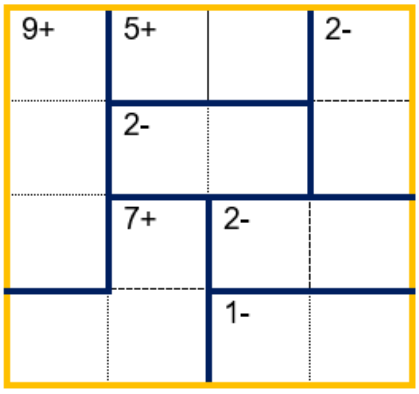

Sidar TEMEL
Zeka Oyunları Formatörü

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMLERİ

1.SORU: 9172

2 .SORU:ISPARTA

3. SORU:2411

*4 .SORU:(18*4)+(28*1)*

T.C.
TUNCELİ VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Biz Munzur Kadar Güçlü Bir Aileyiz

Gelecek sayımızda yepyeni güzelliklere yelken açmak dileğiyle...